Utgiftsområde 18

Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Utgiftsområde 18 – Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut ... 3

2 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik ... 5
- 2.1 Principer för utformningen av denna proposition ... 5
- 2.2 Utgiftsområdets omfattning ... 6
- 2.3 Utgiftsutveckling ... 7
- 2.4 Skatteutgifter ... 8
- 2.5 Mål för utgiftsområdet ... 8
  - 2.5.1 Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet ... 8
  - 2.5.2 Konsumentpolitiken ... 9

3 Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet ... 11
- 3.1 Mål för området ... 11
- 3.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 11
- 3.3 Resultatredovisning ... 11
  - 3.3.1 Samhällsplanering och lantmäteriverksamhet ... 11
  - 3.3.2 Goda och hållbara livsmiljöer ... 16
  - 3.3.3 Hållbarhet i byggande och förvaltning ... 18
  - 3.3.4 En väl fungerande bostadsmarknad och ekonomisk utveckling ... 22
- 3.4 Budgetförslag ... 27
  - 3.4.1 1:1 Bostadspolitisk utveckling ... 27
  - 3.4.2 1:2 Statsbidrag till byggemenskaper ... 28
  - 3.4.3 1:3 Boverket ... 29
  - 3.4.4 1:4 Statens geotekniska institut ... 31
  - 3.4.5 1:5 Lantmäteriet ... 33

4 Konsumentpolitik ... 37
- 4.1 Mål för området ... 37
- 4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 37
- 4.3 Resultatredovisning ... 37
  - 4.3.1 Insatser främjade marknadernas funktionssätt ... 37
  - 4.3.2 Åtgärder för att motverka risker med farliga produkter ... 39
  - 4.3.3 En effektiv tvistlösning ... 40
  - 4.3.4 Tillgång till konsumentstöd ... 40
  - 4.3.5 Insatser som främjar hållbar konsumtion ... 41
- 4.4 Budgetförslag ... 42
  - 4.4.1 2:1 Konsumentverket ... 42
  - 4.4.2 2:2 Allmänna reklamationsnämnden ... 43
  - 4.4.3 2:3 Fastighetsmäklarinspektionen ... 44
  - 4.4.4 2:4 Bidrag till miljömärkning av produkter ... 45

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ställa ut kreditgarantier för nybyggnad och ändringar av bostäder, avlösen av kommunala borgensåtaganden och lån som kooperativa hyresrättsföreningar tar upp vid förvärv av fastigheter för ombildning till kooperativa hyresrätter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 8 000 000 000 kronor (avsnitt 3.4.3).
2. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2027 inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik enligt tabell 1.1.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Bostadspolitisk utveckling	405 600
1:2 Statsbidrag till byggemenskaper	4 000
1:3 Boverket	324 725
1:4 Statens geotekniska institut	59 903
1:5 Lantmäteriet	958 532
2:1 Konsumentverket	200 726
2:2 Allmänna reklamationsnämnden	69 095
2:3 Fastighetsmäklarinspektionen	44 999
2:4 Bidrag till miljömärkning av produkter	3 124
Summa anslag inom utgiftsområdet	**2 070 704**

2 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

2.1 Principer för utformningen av denna proposition

Vid utformningen av denna proposition har särskilda principer tillämpats med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till principerna redovisas närmare i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Förslagen i denna proposition utgår från den budget som riksdagen har beslutat för 2026 efter förslag i budgetpropositionen för 2026. Beslutade ändringar i statens budget för 2026 har inte beaktats. Följande generella justeringar har gjorts för utgiftsområdena.

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som upphör vid utgången av 2026 har inte förlängts.
- Lagförslag som är politiskt okontroversiella och som inte kan genomföras under pågående budgetår, har inkluderats i de fall det råder politisk samsyn om förslagen.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har tillämpats i enlighet med det finanspolitiska ramverket när denna proposition har tagits fram (skr. 2025/26:76, bet. 2025/26:FiU14, rskr. 2025/26:156).

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även förslag om beställnings-bemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndigandena har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

För att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2028 och 2029 till anslagen redovisar regeringen på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret. Även dessa beräkningar

baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av 2026 års anslagsnivå för åren efter budgetåret för åtgärder som upphör vid utgången av 2026. För åtgärder som upphör från utgången av 2027 eller senare gäller 2026 års nivå för åtgärden fram till slutåret. För permanenta åtgärder gäller 2026 års nivå tills vidare. Med hänsyn till att propositionen utformats enligt principer för att lämnas av en övergångsregering är dessa beräkningar mycket osäkra som underlag för bedömning av framtida anslagsnivåer.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa en bedömning av måluppfyllelsen och den framtida politiska inriktningen. Hur anslagen är tänkta att användas under 2027 framgår i stället enbart av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa under rubriken Budgetförslag.

De konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under rubriken Skälen för regeringens förslag för respektive anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2027. För åren därefter är beräkningarna mycket osäkra varför konsekvenserna inte redovisas närmare för dessa år. I tabellerna för förändringar av anslagsnivån har det inte varit praktiskt möjligt att specificera beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2026.

2.2 Utgiftsområdets omfattning

Huvuddelen av resurserna inom området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet avser bostadspolitiskt inriktad verksamhet. Myndigheterna Boverket, Lantmäteriet och Statens geotekniska institut ingår i området, som även omfattar statliga garantiåtaganden och skatteutgifter. Även Statens Bostadsomvandling AB hör till området. Inom området bedrivs internationellt samarbete, bl.a. deltagande i verksamhet inom Förenta nationerna (UN Habitat och Unece) och Europeiska unionen.

Insatserna inom området konsumentpolitiken, dvs. konsumentskyddande lagstiftning och tillsyn, tvistlösning utanför domstol samt opartisk konsumentinformation och vägledning, tar sikte på samtliga konsumentmarknader. Insatserna berör därför även flera andra områden och verksamheter. De myndigheter som har uppdrag inom konsumentpolitiken, och vars verksamhet behandlas inom utgiftsområdet, är Konsumentverket med Konsumentombudsmannen, Allmänna reklamationsnämnden och Fastighetsmäklarinspektionen. Även det statliga bolaget Miljömärkning Sverige AB (Miljömärkning Sverige) har uppgifter inom konsumentpolitiken. Inom området anslås medel för förvaltningsutgifter och för bidrag till miljömärkning av produkter.

2.3 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Miljoner kronor

	Utfall 2025	Budget 2026[1]	Prognos 2026	**Förslag 2027**	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet	**1 359**	**1 469**	**1 465**	**1 753**	**1 772**	**1 400**
1:1 Bostadspolitisk utveckling	101	123	122	**406**	406	26
1:2 Statsbidrag till byggemenskaper	1	4	2	**4**	4	4
1:3 Boverket	309	320	322	**325**	330	335
1:4 Statens geotekniska institut	56	59	59	**60**	61	62
1:5 Lantmäteriet	891	963	960	**959**	971	974
Konsumentpolitik	**286**	**306**	**303**	**318**	**319**	**323**
2:1 Konsumentverket	180	196	193	**201**	198	201
2:2 Allmänna reklamationsnämnden	67	70	70	**69**	70	71
2:3 Fastighetsmäklarinspektionen	35	37	37	**45**	47	48
2:4 Bidrag till miljömärkning av produkter	3	3	3	**3**	3	3
Äldreanslag	**1 331**		**379**			
2025 1:2 Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	1					
2025 1:7 Energieffektivisering av flerbostadshus	411		89			
2025 1:8 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	918		291			
2025 2:4 Åtgärder på konsumentområdet	2					
Totalt för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	**2 976**	**1 775**	**2 146**	**2 071**	**2 090**	**1 723**

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2027–2029 för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Miljoner kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**1 775**	**1 775**	**1 775**
Pris- och löneomräkning[2]	24	43	69
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	272	272	-121
Överföring till/från andra utgiftsområden	0	0	0
Övrigt			
Ny utgiftsram	**2 071**	**2 090**	**1 723**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Ramen för utgiftsområdet föreslås uppgå till 2 071 miljoner kronor 2027. I jämförelse med de anvisade medlen för 2026 ökar därmed ramen för utgiftsområdet med 296 miljoner kronor.

Tabell 2.3 Utgiftsram 2027 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Miljoner kronor

	2027
Transfereringar[1]	405
Verksamhetsutgifter[2]	1 661
Investeringar[3]	4
Summa utgiftsram	**2 071**

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2025 samt kända förändringar av anslagens användning.

[1] Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

[2] Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

[3] Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Verksamhetsutgifter utgör en stor del av ramen.

2.4 Skatteutgifter

Vid sidan av stöd till företag och hushåll på budgetens utgiftssida finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en enhetlig beskattning, s.k. skatteutgifter (se vidare Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnittet om skattefrågor). Den samlade redovisningen av skatteutgifter finns i regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter 2026 (skr. 2025/26:98). Nedan redovisas de skatteutgifter som är att hänföra till utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Tabell 2.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Miljoner kronor

	2026	2027
Fastighetsskatt respektive fastighetsavgift på småhus, ägarlägenhet och bostäder i hyreshus (B22)	-2 650	-2 750
Avkastning eget hem (C1)	29 290	31 310
Avkastning bostadsrättsfastighet (C2)	6 650	6 970
Uppskov med kapitalvinstskatt för privatbostad (C6)	3 030	3 040
Kapitalvinstbeskattning vid försäljning av eget hem och bostadsrätt (C7)	7 350	7 360
Nedsatt fastighetsavgift för nybyggda småhus, hyreshus och ägarlägenheter (C14)	2 500	2 600
Försäljning av tomtmark och byggnader (undantag från skatteplikt) (E14)	2 760	2 830
Begränsad fastighetsavgift för pensionärer (G5)	640	660

Anm.: Inom parentes anges den beteckning för respektive skatteutgift som används i regeringens skrivelse. Skatteutgifter som inte har beräknats anges med "-". Negativa belopp innebär att skatteutgiften är en s.k. skattesanktion.

Källa: Regeringens skrivelse 2025/26:98.

2.5 Mål för utgiftsområdet

2.5.1 Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet

Målet för området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god

livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:CU1, rskr. 2011/12:89). För området bostadsmarknad är målet även långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:CU1, rskr. 2008/09:116).

2.5.2 Konsumentpolitiken

Målet för konsumentpolitiken är väl fungerande konsumentmarknader, balanserade och tydliga regler för näringsidkare, ett starkt konsumentskydd och en hållbar konsumtion (prop. 2024/25:1 utg.omr. 18, bet. 2024/25:CU1, rskr. 2024/25:93).

3 Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet

3.1 Mål för området

Se avsnitt 2.5.1.

3.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De resultatindikatorer och bedömningsgrunder som används för att redovisa resultaten inom denna del av utgiftsområdet är följande:

- antal antagna översiktsplaner
- antal antagna detaljplaner
- handläggningstider inom fastighetsbildningsverksamheten
- otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet
- insatser för att främja goda och hållbara livsmiljöer
- produktionspriser för bostäder
- genomsnittlig energiprestanda
- antal färdigställda och påbörjade bostäder i förhållande till befolkningsutvecklingen
- Boverkets beräkning av bostadsbyggnadsbehov
- andel hushåll med trångboddhet och ansträngd boendeekonomi.

Som aviserats i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 18 avsnitt 3.2) så pågår ett arbete med att ta fram indikatorer för goda och hållbara livsmiljöer.

3.3 Resultatredovisning

3.3.1 Samhällsplanering och lantmäteriverksamhet

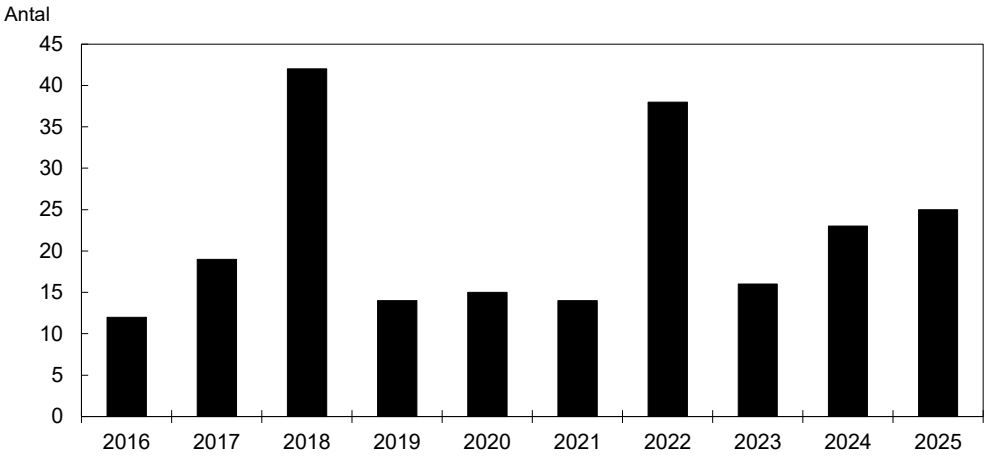
I detta avsnitt redovisas resultat med koppling till den del av målet som handlar om att underlätta bostadsbyggande och ekonomisk utveckling samt främja en långsiktigt god hushållning med naturresurser i samhällsbyggnadsprocessen. Som resultatindikatorer används dels antalet antagna översiktsplaner och detaljplaner, dels handläggningstider inom fastighetsbildningsverksamheten. De förstnämnda indikatorerna har valts för att de kan antas visa på en förändrad mark- och vattenanvändning i kommuner, som bl.a. är viktig för bostadsbyggandet, ekonomisk aktivitet och utveckling. Vidare anger en aktuell översiktsplan inriktningen för kommunens långsiktiga utveckling av den fysiska miljön och ger därigenom förutsättningar för en god hushållning med naturresurser.

För fastighetsbildningsverksamheten redovisas handläggningstider inom sju ärendekategorier. Indikatorerna har valts eftersom de speglar möjligheten att ändra och säkra markens indelning i fastigheter, vilket är en förutsättning för ekonomisk utveckling. Därutöver redovisas även handläggningstider i plan- och byggprocessen och resultat från Lantmäteriets inskrivningsverksamhet.

Antal antagna kommunomfattande översiktsplaner har ökat något

Under 2025 antog 25 kommuner nya översiktsplaner som har fått laga kraft. Det är en liten ökning jämfört med 2024, se diagram 3.1. Resultatet följer tidigare års statistik som visar att det är vanligt med ett lägre antal kommunomfattande översiktsplaner som får laga kraft i början av en mandatperiod, jämfört med i slutet av perioden då antalet planer som får laga kraft vanligtvis är högre.

Diagram 3.1 Antal lagakraftvunna översiktsplaner

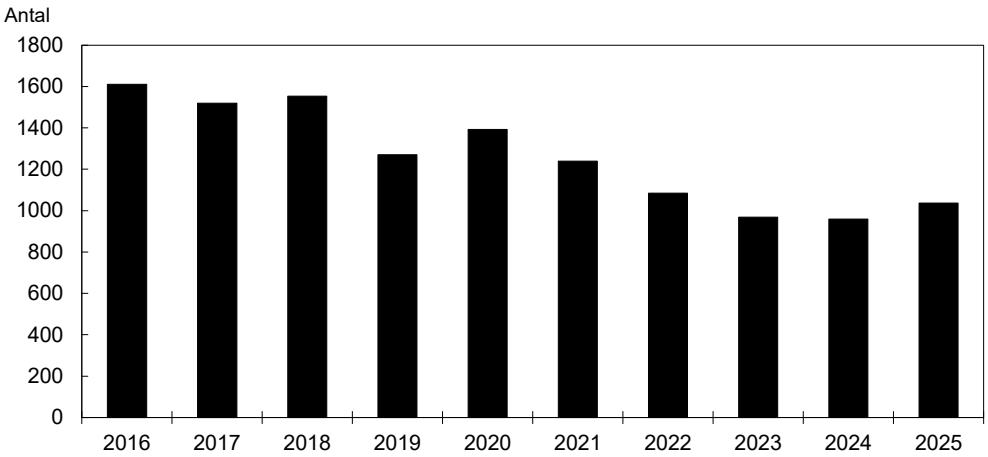

Källa: Boverket.

Antal antagna detaljplaner vänder uppåt från låga nivåer

Under 2025 antogs 1 036 detaljplaner i kommunerna vilket är en viss ökning jämfört med de mycket låga nivåerna 2023 och 2024, se diagram 3.2. Av de antagna detaljplanerna var 733 nya detaljplaner och övriga var ändringar eller upphävanden av befintliga planer.

Diagram 3.2 Antal antagna detaljplaner

Källa: Boverket.

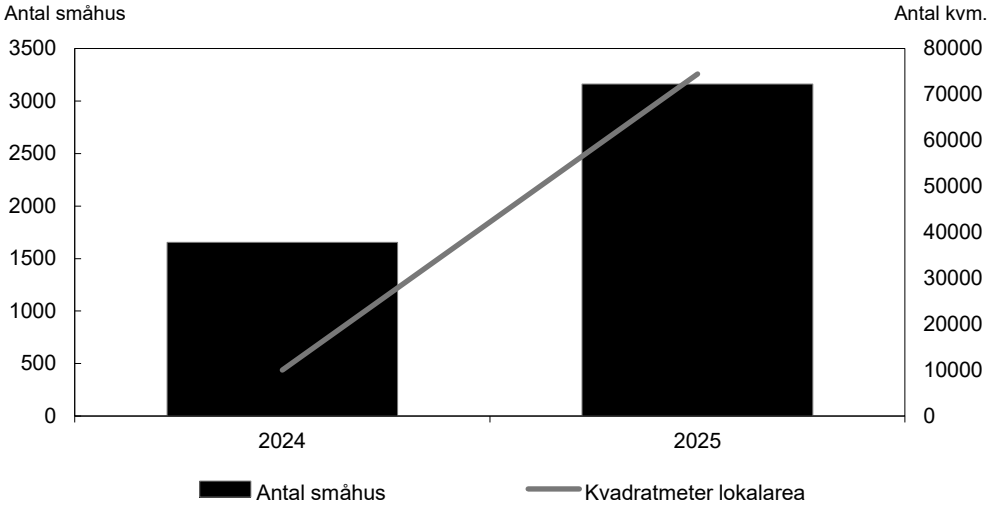
Beviljade ansökningar om planeringsstimulanser har ökat

I enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2024 avsattes medel till två planeringsstimulanser till kommuner för att anta detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse respektive omvandlingar från lokaler till bostäder (prop. 2023/24:1 utg.omr. 18, bet. 2023/24:TCU1, rskr. 2023/24:87). Under 2025 har efterfrågan ökat på stödet till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder. Den 1 april 2025 trädde ändringar i

förordningen (2023:903) om stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder i kraft. Ändringarna innebar höjda stödnivåer, med syfte att göra det ännu mer attraktivt för kommuner att ta fram nya detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse respektive omvandling från lokaler till bostäder. Stödet har varit översökt för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse, medan intresset för omvandling av lokaler till bostäder har varit mer begränsat.

Sedan stödet infördes i början av april 2024 har kommuner av varierande storlek med geografisk spridning över södra, mellersta och norra delarna av landet ansökt om stöd hos Boverket. Under 2025 beviljade Boverket 84 ansökningar om stöd från 67 kommuner avseende 107 detaljplaner, vilket är avsevärt fler än föregående år. Totalt beviljat stödbelopp under året var 96,0 miljoner kronor. Motsvarande belopp för 2024 var 26,3 miljoner kronor. Av de detaljplaner som beviljats stöd avser 77 stycken möjliggörande av småhusbebyggelse och 23 detaljplaner avser omvandlingsåtgärder medan 7 detaljplaner omfattade båda dessa ändamål. De stödbeviljade detaljplanerna omfattar totalt 3 162 småhus och 74 472 kvadratmeter lokalarea som kan omvandlas till boarea. Motsvarande siffror för 2024 var 1 655 småhus och 10 003 kvadratmeter lokalarea.

Diagram 3.3 Antal småhus respektive omvandling av lokalarea som möjliggjorts med hjälp av planeringsstimulans

Källa: Boverket.

Antal bygglov ökar något medan antalet anmälningar minskar

Antalet beviljade bygglov ger bl.a. en indikation på byggverksamheten som är en del av målet om att underlätta ekonomisk utveckling. Av Boverkets plan- och byggenkät framgår att det under 2025 beviljades knappt 63 000 ansökningar om bygglov, vilket är en svag ökning jämfört med 2023 då 62 800 bygglov beviljades. Av de beviljade bygglovsansökningarna avsåg ca 6 960 ärenden ansökningar av permanenta bostadshus vilket var en minskning jämfört med 2024 då motsvarande siffra var 7 250 ärenden.

Under 2025 gjordes ca 7 400 anmälningar som avsåg bygglovsbefriade åtgärder, varav 551 ärenden avsåg komplementbostadshus. Detta är en markant minskning jämfört med 2024 då motsvarande siffra var 9 300 anmälningar respektive 814 ärenden. En tänkbar förklaring till minskningen är att många potentiella byggare under 2025 avvaktade i väntan på de nya reglerna för bygglov som trädde i kraft den 1 december 2025.

Vissa handläggningstider i plan- och byggprocessen minskar

De genomsnittliga handläggningstiderna för överklagade planer till de fem mark- och miljödomstolarna har under perioden 2020–2025 varierat mellan 4,5 och 8 månader. Under 2025 prövades 276 planärenden av mark- och miljödomstolarna, vilket är 14 fler än under 2024. Den genomsnittliga handläggningstiden för avgjorda mål om överklagade planer var 5,6 månader under 2025, vilket är något kortare än 2024 (6,3 månader) och 2023 (6,0 månader). Den genomsnittliga handläggningstiden hos Mark- och miljööverdomstolen för avgjorda mål om överklagade planer var 4,6 månader under 2025 – även det är en minskning jämfört med 2024.

Länsstyrelserna har två inriktningsmål för handläggningstider för lov och förhandsbesked. Det första inriktningsmålet innebär att 80 procent av alla ärenden ska vara avgjorda inom 105 dagar (före 2025 var det 75 procent) och 90 procent inom 150 dagar. Det var 9 av 21 länsstyrelser som nådde den första delen av målet 2025. Den andra delen av målet nåddes av 12 av 21 länsstyrelser, vilket är en minskning jämfört med 2024 då 16 länsstyrelser uppnådde målet. Det andra inriktningsmålet innebär att 80 procent av ärenden som avser bygglov för bostäder ska vara avgjorda inom 80 dagar (före 2025 var det 75 procent) och 90 procent vara avgjorda inom 120 dagar. Det var 10 av 21 länsstyrelser som uppfyllde den första delen av målet 2025. Den andra delen av målet uppfylldes av 14 av 21 länsstyrelser, vilket är en minskning jämfört med 2024, då 17 länsstyrelser nådde det målet.

Den genomsnittliga handläggningstiden för avgjorda ärenden om överklagade lov och förhandsbesked varierar stort mellan länsstyrelserna. Den kortaste genomsnittliga handläggningstiden under 2025 var 36 dagar och den längsta 303 dagar. Den genomsnittliga viktade handläggningstiden i riket under 2025 var 107 dagar, vilket är en minskning med 9 dagar jämfört med 2024. När det gäller överklagade bygglov för bostäder var motsvarande siffra för riket 66 dagar 2025, vilket är en minskning med tre dagar jämfört med 2024.

Den genomsnittliga handläggningstiden för mål om bygglov och förhandsbesked hos de fem mark- och miljödomstolarna var 4,5 månader under 2025, vilket är en marginell ökning jämfört med 2024 då motsvarande siffra var 4,4 månader. Den genomsnittliga handläggningstiden för samma ärendetyper hos Mark- och miljööverdomstolen var 3,5 månader 2025, vilket är en minskning jämfört med 2024 då motsvarande siffra var 4,6 månader.

Inflödet av ärenden inom fastighetsbildningsverksamheten och handläggningstiderna har minskat

Efterfrågan på fastighetsbildningsåtgärder hos Lantmäteriet har minskat under flera år och fortsatte att minska, om än marginellt, även under 2025. Lantmäteriet har bedömt att minskningen för deras verksamhet fortsatt beror på konjunkturläget. Inom ärendekategorin Jord- och skogsbruk ökade dock antalet nya ärenden under 2025 med 20 procent, vilken antas bero på ökade virkespriser. Inom ärendekategorin Privat bostadsbyggande minskade antal inkomna ärenden jämfört med 2024 när en liten ökning noterades.

Under 2025 fortsatte de genomsnittliga handläggningstiderna i samtliga ärendekategorier hos Lantmäteriet att minska, se tabell 3.1. Genom att upprätthålla en stark handläggande kapacitet samtidigt som inflödet av nya ärenden varit låg har Lantmäteriet kortat kötiderna och därigenom förbättrat den totala handläggningstiden. Antalet pågående ärenden har minskat och kötiderna har kortats. Kötiderna för ärenden som beslutades under 2025 har sjunkit ytterligare under 2026 från 14 veckor i januari till 10 veckor i december. För ärenden som fördelades under 2025 sjönk

kötiden från 7 till 4 veckor under året. Detta är en fortsatt förbättring jämfört med 2024. Då sjönk kötiden från 24 veckor i januari till 15 veckor i december och för ärenden som fördelades under 2024 sjönk kötiden från 10 till 7 veckor under året.

Tabell 3.1 Genomsnittlig handläggningstid per ärendeslag hos Lantmäteriet samt mediantid för 2025 och genomsnittlig tid i timmar som myndigheten lägger på ett ärende

veckor

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	median 2025	aktiv handläggning (tim) 2025
Kommersiell och offentlig mark- och fastighetsutveckling	58	52	57	62	53	40	50	57	53	44	25	56
Infrastruktur	156	143	122	123	104	100	110	105	104	99	57	127
Privat bostadsbyggande	30	33	34	34	34	30	32	41	41	39	24	45
Privat mark- och fastighetsutveckling	54	57	57	57	48	41	56	54	41	32	21	40
Jord- och skogsbruk	37	48	53	57	46	41	56	52	38	28	19	48
Samhällsservice	88	80	74	101	122	103	134	90	87	71	32	85
Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande	136	133	124	114	109	101	117	114	102	94	50	123

Anm.: Genomsnittlig handläggningstid mellan åren 2016–2024 samt mediantid för 2024 och 2025 avser antalet veckor. Genomsnittlig tid för aktiv handläggning avser antal timmar per ärende i medeltal.

Källa: Lantmäteriet.

Andelen överklagade ärenden och fakturor är i viss mån ett mått på kvaliteten i handläggningen. Andelen överklagade ärenden ökade 0,6 procentenheter och andelen överklagade fakturor minskade med 0,3 procentenheter under 2025. Däremot ökade andelen återförvisade ärenden med 3,6 procentenheter under 2025. Lantmäteriet uppger att de inte kunnat hitta några systematiska brister avseende återförvisade ärenden men myndigheten fortsätter bevaka detta. Andelen överklagade ärenden under 2025 var 4,9 procent, andelen överklagade fakturor var 1,3 procent och andelen återförvisade ärenden var 13 procent.

För tredje året i rad har SKR, Lantmäteriet och de kommunala lantmäterimyndigheterna presenterat sin gemensamma rapport, Nyckeltal för Sveriges lantmäterimyndigheter. I rapporten redovisas bl.a. antalet inkomna ärenden, handläggningstider för samtliga kundbehov och vissa kundkostnader. Om man slår ihop samtliga kommunala lantmäterimyndigheter har antalet inkomna ärenden minskat mellan 2023 och 2025 och handläggningstiden mätt i veckor har minskat mellan 2024 och 2025. Utifrån rapporten för 2025 är Lantmäteriets handläggningstid kortare i 6 av 7 kundbehov. De kommunala lantmäterimyndigheterna är dock inte en homogen grupp utan både antalet inkomna ärenden i varje kundbehov och handläggningstiden varierar kraftigt mellan myndigheterna. I kundbehovet privat bostadsbyggande varierar genomsnittlig handläggningstid mellan ca 10 veckor till över 100 veckor och antalet handlagda ärenden mellan 2 och 57 stycken.

Inflödet av inskrivningsärenden har ökat

I jämförelse med 2024 ökade under 2025 antalet inskrivningsärenden med 8 procent, antalet beslut om lagfart ökade med 6 procent och antalet beslut om inteckning ökade med 18 procent. Lantmäteriet bedömer att ökningen bl.a. beror på en förbättrad konjunktur och en lägre styrränta. Lägre finansieringskostnader har minskat trösklarna för fastighetsköp vilket i sin tur stimulerat omsättningen på fastighetsmarknaden. Den genomsnittliga handläggningstiden var 10 dagar, vilket innebär att myndighetens mål uppnåddes under 2025.

Ökad användning av geodata

Från och med februari 2025 tillhandahåller Lantmäteriet avgiftsfritt värdefulla datamängder. Detta grundar sig på kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn samt Kommissionens genomförande-förordning 2023/138 av den 21 december 2022 om fastställande av en förteckning över särskilda värdefulla dataset och arrangemangen för offentliggörande och vidareutnyttjande av dessa. Införandet har medfört stora förändringar i det tekniska sättet att logga användningen av geodataprodukterna vilket gör att det inte längre är möjligt att jämföra hur användningen utvecklats från tidigare år. Lantmäteriet bedömer ändå att användningen har ökat eftersom antalet beställningar rörande åtkomst till geodata ökade kraftigt. Lantmäteriet hanterade 6 560 manuella ändamålsprövningar under 2025, jämfört med 530 året innan.

Mer digitaliserad information i samhällsbyggnadsprocessen

Inom ramen för regeringens arbete med en digital samhällsbyggnadsprocess har Lantmäteriet etablerat en nationell geodataplattform, vilket är en digital infrastruktur för att tillgängliggöra information i samhällsbyggnadsprocessen. Den nationella geodataplattformen fylls löpande på med information. Från 2025 kan fem standardiserade datamängder hanteras i plattformen; detaljplaner och byggnads-information från kommunerna, strandskydd från länsstyrelserna, gränser för fjällnära skogar från Skogsstyrelsen samt kulturhistoriska lämningar från Riksantikvarieämbetet. Vid årsskiftet 2025/2026 kunde över 14 700 nya och äldre detaljplaner, som följer den nationella specifikationen, nås via den nationella geodataplattformen. Av landets 290 kommuner har 246 påbörjat publicering av detaljplaner i plattformen, vilket är en ökning med 25 kommuner jämfört med 2024.

3.3.2 Goda och hållbara livsmiljöer

I detta avsnitt redovisas resultat med koppling till den del av målet som handlar om att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö, där en långsiktigt god hushållning med naturresurser främjas. Målet bedöms utifrån resultat-indikatorn otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet som beskriver utvecklingen av sociala värden i den byggda miljön samt bedömnings-grunden insatser för att främja goda och hållbara livsmiljöer.

De nationella målen för utanförskap, jämställdhet, folkhälso- respektive funktions-hinderspolitiken liksom det riksdagsbundna målet för arkitektur, form och design och regional utvecklingspolitik samt miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö och friluftslivsmålet Attraktiv tätortsnära natur är också viktiga utgångspunkter för arbetet med goda och hållbara livsmiljöer, se utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet, utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, utgiftsområde 19 Regional utveckling och utgifts-område 20 Klimat, miljö och natur.

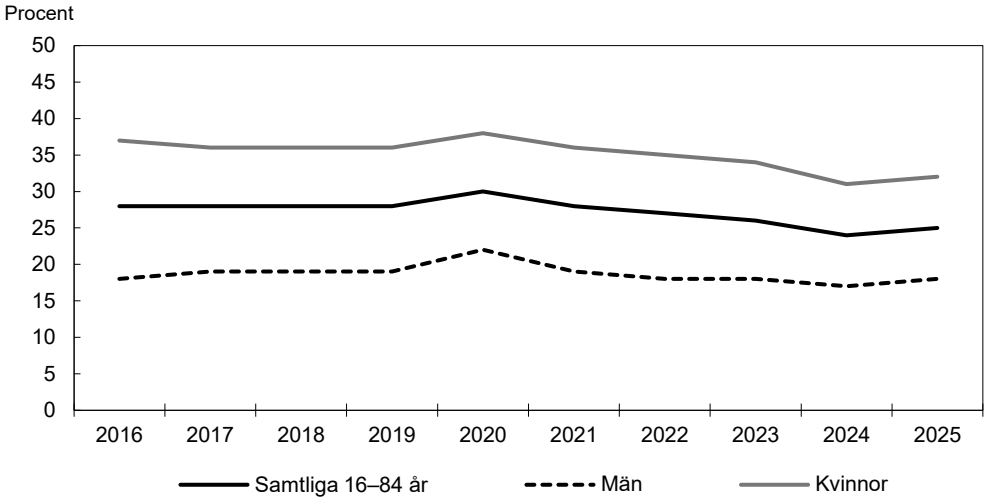
Otryggheten utomhus är i princip oförändrad

Måttet trygghet eller otrygghet utomhus i det egna bostadsområdet bedöms ge en relativt god bild av de många skiftande faktorer som tillsammans beskriver den sociala hållbarheten i boendemiljön. Rapporten Nationella trygghetsundersökningen (NTU) från Brottsförebyggande rådet (Brå) mäter flera olika aspekter av otrygghet. Beträffande 2025 uppgav 25 procent av befolkningen att de var otrygga vid utevistelse sent på kvällen, vilket är en procentenhet högre än 2024. Otryggheten har tidigare minskat med 1 eller 2 procentenheter årligen sedan 2020, då 30 procent uppgav sig

vara otrygga. Kvinnor anger i betydligt högre utsträckning än män att de känner sig otrygga. Bland kvinnor angav 32 procent att de kände sig otrygga vid utevistelse en sen kväll i det egna bostadsområdet 2025, medan motsvarande andel bland män var 18 procent.

Det finns även geografiska skillnader. Andelen otrygga var enligt NTU för 2025 mindre i kommungruppen ”mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner” jämfört med kommungrupperna ”storstäder och storstadsnära kommuner” samt ”större städer och kommuner nära större stad”. Brå redovisar sedan 2022 även NTU-statistik för områden med socioekonomiska utmaningar enligt Statistiska centralbyråns definition. Bland boende i områden med socioekonomiska utmaningar uppgav 40 procent att de känner sig otrygga vid utevistelse, vilket är samma nivå som 2024. Andelen otrygga är också större bland boende i flerfamiljshus jämfört med boende i småhus (NTU 2025).

Diagram 3.4 Andelen otrygga vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet

Källa: Nationella trygghetsundersökningen.

Trygghetsfrågor respektive trygghetsfrågor och utanförskap behandlas inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet och utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet.

Stadsmiljöavtalen

Stadsmiljöavtalen syftar till att främja hållbara stadsmiljöer genom att skapa förutsättningar för åtgärder i städer som leder till en ökad andel persontransporter med kollektivtrafik och cykel, eller till hållbara godstransporter. Enligt beslut med anledning av budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 22, bet. 2023/24:TU1, rskr. 2023/24:93) avvecklas stadsmiljöavtalen genom att inga nya avtal har ingåtts från och med 2024. Vid årsskiftet 2025/2026 fanns 66 löpande stadsmiljöavtal, att jämföra med 92 avtal vid föregående årsskifte. Av de 66 avtalen är ett avtal tecknat inom den tillfälliga cykelsatsningen som beslutades av riksdagen efter förslag i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 22, bet. 2021/22:TU1, rskr. 2021/22:98). Resterande avtal har sitt ursprung i de ordinarie utlysningarna mellan 2018 och 2023. Totalt 24 stadsmiljöavtal avslutades under 2025, varav 13 var avtal tecknade inom den tillfälliga cykelsatsningen under perioden 2021–2022.

Det utbetalda stödet uppgick 2025 till cirka 495 miljoner kronor. I de slutförda avtalen ingick 59 åtgärder varav 8 kollektivtrafikåtgärder, 43 cykelåtgärder och 8 kombinerade cykel- och kollektivtrafikåtgärder. Under 2025 har Trafikverket färdigställt en

utvärdering av de stadsmiljöavtal som beviljades mellan 2018 och 2023. Trafikverkets bedömning är att medfinansiering från stadsmiljöavtal har bidragit till ökad takt i omställningen till ett mer hållbart resande.

Insatser för att främja goda och hållbara livsmiljöer

I detta avsnitt redovisas kvalitativa uppgifter som belyser utvecklingen inom området goda och hållbara livsmiljöer. Rådet för levande städer har under 2025 och 2026 fortsatt sitt arbete med att samverka kring och redovisa en sammanställning med förslag på indikatorer som möjliggör uppföljning av det nya nationella målet för stadsutveckling, som presenterades i regeringens skrivelse Ny strategi för levande och trygga städer (skr. 2024/25:96). Vidare har elva myndigheter i rådet under 2025 tillsammans arbetat med plattformen ”Svensk modell för hållbar urban utveckling inom EU:s regionala utvecklingsfond (ERUF)”. Målet är att stötta kommuner och regioner i deras omställningsarbete och genomförandet av strategier för hållbar urban utveckling, samt att förbättra samarbetet mellan myndigheter. Under året har en guide tagits fram för att hjälpa kommuner och regioner att hitta extern finansiering till hållbar samhällsutveckling. Därtill har rådet under 2025 fortsatt satsningen ”Visioner i norr 2.0”, som stödjer de kommuner i Norrbottens och Västerbottens län som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner avseende utvecklingen av långsiktigt hållbara, trygga och robusta livsmiljöer. Resultaten från satsningen presenterades i mars 2026.

3.3.3 Hållbarhet i byggande och förvaltning

I detta avsnitt redovisas resultat med koppling till den del av målet som handlar om långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi inom byggandet. Den del av målet som handlar om långsiktig hållbarhet i byggandet redovisas utifrån resultatindikatorn produktionspriser för bostäder, och den del av målet som handlar om god hushållning med energi redovisas utifrån indikatorn genomsnittlig energiprestanda.

Byggsektorn behöver effektiviseras ytterligare

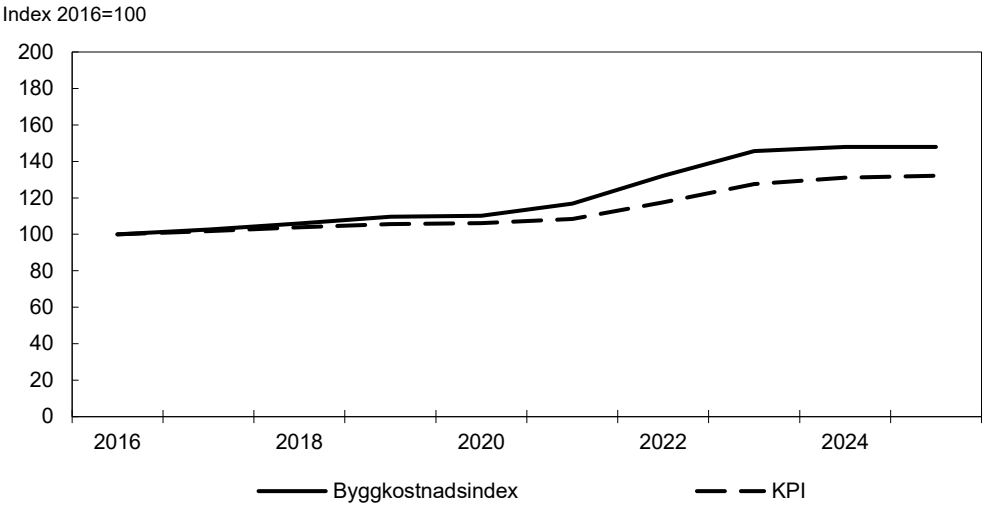
En väl fungerande och effektiv byggsektor ger förutsättningar för en hållbar bostadsmarknad. Kostnadsutvecklingen i byggsektorn påverkas av många faktorer. En faktor som Konkurrensverket återkommande har identifierat är bristande konkurrens inom byggsektorn, vilket kan bidra till högre byggkostnader. Höga byggkostnader kan vara en indikation på att bygg- och bostadsmarknaden präglas av strukturella hinder som hämmar effektiviteten.

Statistiska centralbyråns byggkostnadsindex har ökat mer än konsumentprisindex (KPI) över tid, se diagram 3.5. Denna utveckling indikerar att kostnaderna för att genomföra byggprojekt har ökat snabbare än priserna i övriga ekonomin, vilket kan vara ett tecken på strukturell ineffektivitet i byggsektorn. Under 2025 minskade byggkostnadsindex med 0,1 procent jämfört med föregående år, vilket var lägre än KPI-utvecklingen. Detta var betydligt lägre än under perioden 2021–2023, då ökningstakten var särskilt hög. Nedgången berodde främst på att byggherrekostnader minskade under året. Byggherrekostnader omfattar enligt Statistiska centralbyrån kreditivavgift, ränta, projektering och administration med mera.

I tidigare budgetpropositioner har Statistiska centralbyråns statistik över genomsnittliga markpriser, byggnadspriser och totala produktionspriser per kvadratmeter för nyproducerade bostäder använts. Dessa mått avser prisnivåer, inte index. I årets redovisning används i stället byggkostnadsindex, som belyser kostnadsutvecklingen för byggprojekt över tid. Bytet av mått innebär att

redovisningen nu avser kostnadsutveckling över tid, snarare än prisnivåer per kvadratmeter, och därför inte är direkt jämförbar med tidigare budgetpropositioner.

Diagram 3.5 Index för byggkostnad i riket för nybyggda flerbostadshus

KPI står för konsumentprisindex och syftar till att mäta prisutvecklingen för hela den privata konsumtionen.
Källa: Statistiska centralbyrån.

Den 1 juli 2025 trädde Boverkets nya byggregler, som ersätter Boverkets bygg- och konstruktionsregler (BBR och EKS), i kraft. De nya byggreglerna är mindre detaljstyrande vilket ska främja tekniska lösningar och användandet av nya material och metoder. De gamla reglerna gällde parallellt fram till den 1 juli 2026.

Vidare har regeringen arbetat för att underlätta seriell produktion och ändring av byggnader samt för att stärka skyddet mot olyckor. Genom propositionen Förenklade regler vid ändring av en byggnad (prop. 2025/26:180) föreslogs både förtydliganden vad gäller tillämpningen av begreppet ombyggnad och en begränsning av möjligheterna att ställa krav vid en större byggnadsändring. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2027 (bet.2025/26:CU39, rskr. 2025/26:286). I propositionen Effektiv och säker byggprocess (prop. 2025/26:172) föreslår regeringen att systemet med certifierade byggprojekteringsföretag utvecklas och att byggkontrollen ska förstärkas i syfte att minska risken för olyckor och allvarliga personskador till följd av brister i byggandet. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2026 (bet. 2025/26:CU24, rskr. 2025/26:256).

Byggsektorns miljö- och klimatpåverkan

Bygg- och fastighetssektorn bidrar till utsläpp av växthusgaser och annan miljöpåverkan i Sverige. Sektorn bidrar dessutom till miljöpåverkan i andra länder genom import av byggprodukter. Boverket publicerar miljöindikatorer som visar bygg- och fastighetssektorns miljöpåverkan i Sverige ur ett livscykelperspektiv. Under året har myndigheten inte uppdaterat miljöindikatorerna men har för avsikt att göra detta under 2027. För att följa miljöindikatorernas utveckling mellan 2008 och 2022, se budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1, utg.omr. 18).

Under 2022 infördes krav på byggherrar att beräkna och redovisa klimatpåverkan som uppstår vid uppförande av en ny byggnad i en klimatdeklaration. Boverket har under 2026 följt upp och utvärderat systemet. Antalet deklarationer som årligen registreras hos Boverket ökar stadigt. Under 2025 registrerades ca 1 500 klimatdeklarationer, vilket är en ökning med nästan 500 jämfört med året innan. Perioden 2022–2025 har totalt ca 3 300 klimatdeklarationer rapporterats in till Boverkets deklarationsregister.

Antalet registrerade klimatdeklarationer per län varierar stort. Flest deklarationer har registrerats i de län som omfattar storstadsregionerna, där byggandet är större. Användningen av klimatdata från miljövarudeklarationer vid genomförande av klimatdeklarationer har ökat från 12 procent till 38 procent.

I Boverkets rapport Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn (rapport 2024:26) föreslog myndigheten att bestämmelserna om kontrollplanen skulle delas i två delar, där kraven på materialinventering och avfallshantering särskildes från bestämmelserna som syftar till att förebygga fel och brister. I regeringens proposition Effektiv och säker byggprocess (prop. 2025/26:172) föreslog regeringen att denna förändring skulle göras i viss mån, men det som Boverket i sin rapport benämnde resurshållningsplan föreslog regeringen skulle benämnas avfallshanteringsplan. Detta förtydligande, bedömer regeringen, kan höja efterlevnaden och kunskapen om kraven på att förbereda för återbruk och återvinning samt avfallshantering. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2026 (bet. 2025/26:CU24, rskr. 2025/26:256).

Se även utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur samt utgiftsområde 6 Försvar.

Trenden med förbättrad energiprestanda i byggnadsbeståndet fortsätter

Bygg- och fastighetssektorn stod 2022 för cirka 34 procent av Sveriges totala energianvändning. Av denna energianvändning svarade uppvärmning för 77 procent, renovering samt om- och tillbyggnad för 8 procent och fastighetsförvaltning för 9 procent, medan nybyggnad enbart stod för 6 procent. Utvecklingen av byggnadsbeståndets energiprestanda visar att energianvändningen för uppvärmning, varmvatten och fastighetsdrift i byggnader blir alltmer effektiv, se tabell 3.2.

Tabell 3.2 Genomsnittlig energiprestanda per registreringsår (kWh/m2) ackumulerat

Byggnadskategori	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
En- och tvåbostadshus	109	108	107	102	101	95	92	90	89	87
Flerbostadshus	142	141	136	125	125	126	124	123	122	120
Lokalbyggnader	**150**	**146**	**143**	**124**	**124**	**119**	**118**	**115**	**112**	**109**

Beräkningsmetoden för energiprestanda utgår från den metod som används före den 1 januari 2019 i hela tabellen för att kunna göra jämförelser bakåt i tiden.

Källa: Boverkets energideklarationsregister.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda genomförs i Sverige genom ändringar i plan- och bygglagen och lagen (2006:985) om energideklarationer. För mer information om ändringarna, se utgiftsområde 21 Energi.

Stöd för energieffektivisering i flerbostadshus

Under 2021 fanns möjlighet att söka stöd för energieffektivisering i flerbostadshus, ett stöd som ingår i Sveriges återhämtningsplan. Till och med den 31 december 2022 hade 1 557 ansökningar beviljats stöd om sammanlagt 2 265 miljoner kronor. Vid slutet av 2025 hade antalet ärenden, på grund av avslag eller återkallelse, minskat till 1179 ärenden och beviljade medel till 1 782 miljoner kronor.

Det är svårt att säga hur mycket energibesparingar projekten kommer att generera men en uppskattning är att det totalt kommer att vara runt 100 000 MWh. Vid slutet av 2025 hade ca 2 150 000 kvm uppvärmd area (Atemp) effektiviserats med en genomsnittlig förbättring av energiprestandan med 35 procent, något som väl

överskrider kravet på 20 procents effektivisering som anges i förordningen (2021:664) om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus.

Tillkännagivande om undantag från energihushållningskraven för timmerhus m.m

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om undantag från kraven på energihushållning och värmeisolering för fulltimmerhus och andra hustyper uppförda med traditionella byggnadssätt (bet. 2021/22:CU12 punkt 3, rskr. 2021/22:179). Av tillkännagivandet framgår bl.a. följande. Det bör särskilt utvärderas på vilket sätt de skärpta kravnivåer i BBR som trädde i kraft den 1 september 2020 påverkar möjligheten att uppföra timmerhus på traditionellt sätt vid nyproduktion. Regeringen bör alltså se till att en sådan utvärdering genomförs. Om det visar sig att de skärpta kravnivåerna allvarligt försvårar eller rent av utgör ett hinder mot nyproduktion av traditionella fulltimmerhus bör det övervägas om ett undantag i byggreglerna ska införas. På motsvarande sätt bör det också övervägas om det finns andra skyddsvärda traditionella byggnadstyper med biobaserade byggnadsmaterial där en nyproduktion allvarligt försvåras eller till och med hindras av de skärpta kravnivåerna. Om detta visar sig vara fallet bör det övervägas om ett undantag i byggreglerna är motiverat (bet. 2021/22:CU12 s. 32–33).

Regeringen gav i regleringsbrevet för budgetåret 2023 Boverket i uppdrag att utreda behovet av undantag från energireglerna för timmerhus. Boverket skulle utvärdera hur skärpta kravnivåer i fråga om energihushållning och värmenivåer påverkar möjligheten att uppföra timmerhus och andra skyddsvärda byggnadstyper samt, beroende på utfallet av utvärderingen, överväga om undantag bör införas för de aktuella byggnadstyperna. Uppdraget redovisades den 27 februari 2023 i rapporten Utredning avseende behov av undantag från energireglerna för timmerhus och andra skyddsvärda byggnadstyper (LI2023/01913). Boverket gjorde i rapporten bl.a. bedömningen att antalet timmerhus som berörs uppskattningsvis är cirka 230 per år och att nybyggda timmerhus kan uppfylla Um-kravet, dvs. den genomsnittliga isolerförmågan hos en byggnads klimatskärm, även med oisolerade väggar, men med vissa begränsningar i utformningen. Boverket bedömde även att införandet av ett undantag för timmerhus och andra skyddsvärda byggnadstyper skulle kunna medföra en relativt svår gränsdragningsproblematik. Regeringen beslutade den 13 juni 2024 att ge Boverket i uppdrag att dels genomföra en översyn av systemet med energideklarationer enligt direktivet om byggnaders energiprestanda (KN2024/01303), dels fastställa metoder och definitioner enligt direktivet om byggnaders energiprestanda (KN2024/01304). I båda uppdragen angavs att myndigheten skulle beakta riksdagens tillkännagivande vid genomförandet. Boverkets uppdrag att fastställa metoder och definitioner enligt direktivet om byggnaders energiprestanda redovisades den 7 juli 2025 i rapporten Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda (rapport 2025:3).

Boverket har, bland annat med den sistnämnda redovisningen som grund, arbetat med genomförandet av EU:s direktiv om byggnaders energiprestanda. Boverket redovisade uppdraget i rapporten Översyn av systemet med energideklarationer – Slutredovisning av regeringsuppdrag (rapport 2025:26) i december 2025.

I propositionen Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda (prop. 2025/26:159) föreslog regeringen ändringar i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader och i plan- och bygglagen bl.a. för att genomföra det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2026 (bet. 2025/26:CU30, rskr. 2025/26:271).

Boverket har tagit fram föreskrifter där kraven på energiprestanda preciseras. Föreskrifterna innehåller ett lägre krav på energiprestanda för timmerhus i två plan. Boverkets författningsförslag löser problemet med att timmerhus i två plan har större utmaningar att möta de skärpta energikraven jämfört med enplanshus. Samtidigt hålls kraven både teknikneutrala och enkla i sin utformning. Föreskrifterna är beslutade och kommer att träda i kraft den 1 oktober 2026. Regeringen anser mot bakgrund av redovisade åtgärder att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat.

3.3.4 En väl fungerande bostadsmarknad och ekonomisk utveckling

I detta avsnitt redovisas resultat med koppling till de delar av målet som handlar om att underlätta bostadsbyggande och ekonomisk utveckling samt skapa långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven. Förändringar i bostadsbyggandet redovisas utifrån indikatorn påbörjade och färdigställda bostäder i förhållande till befolkningsökning och beräknad hushållsökning. Behov som behöver mötas för att bostadsmarknaden ska vara i balans tydliggörs genom beräkningar av bostadsbyggnadsbehovet.

Denna indikator kompletteras även av uppgifter om boendesituationen för olika typer av hushåll samt uppgifter om andelen hushåll med trångboddhet och ansträngd boendeekonomi.

Bostadsbyggandet var fortsatt dämpat under 2025

Påbörjade bostäder

Enligt Boverket påbörjades under 2025 byggandet av ca 32 000 bostäder, vilket är en ökning jämfört med 2024. Boverkets prognos från september 2026 är att förutsättningarna för bostadsbyggande är fortsatt ansträngda, samtidigt som det finns tecken på en vändning. Boverket prognostiserar att uppskattningsvis 32 300 bostäder kommer att påbörjas under 2026, se tabell 3.3.

Befolkningsutvecklingen ger en generell bild av hur många människor som behöver boende och kan därför utgöra en viktig förklaringsfaktor till olika strukturer i bostadsbyggandet. Eftersom varje individ inte bildar ett eget hushåll, visar tabellen också en beräknad hushållsökning baserad på en antagen genomsnittlig hushållskvot. Sedan 2020 har antalet påbörjade bostäder varje år varit större än ökningen av antalet hushåll.

Tabell 3.3 Påbörjade bostäder, befolkningsutveckling och beräknad hushållsökning

Antal

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Flerbostadshus	51 200	41 500	38 300	44 600	54 100	43 200	22 400	21 800	23 700	24 400
Småhus	12 800	11 000	10 800	11 200	14 100	12 500	6 300	5 600	5 900	5 500
Total nybyggnad	**64 000**	**52 500**	**49 100**	**55 800**	**68 200**	**55 700**	**28 700**	**27 400**	**29 600**	**29 900**
Nettotillskott genom ombyggnad	4 700	3 000	3 200	2 900	3 600	2 600	2 200	2 300	2 500	2 400
Totalt påbörjade bostäder	**68 700**	**55 500**	**52 300**	**58 700**	**71 800**	**58 300**	**30 900**	**29 700**	**32 100**	**32 300**
Befolkningsökning	**125 100**	**109 900**	**97 400**	**51 700**	**73 000**	**69 200**	**30 200**	**36 000**	**17 800**	**11 700**
Beräknad hushållsökning	**87 600**	**76 900**	**68 200**	**36 200**	**51 100**	**48 400**	**21 100**	**25 200**	**12 500**	**8 200**

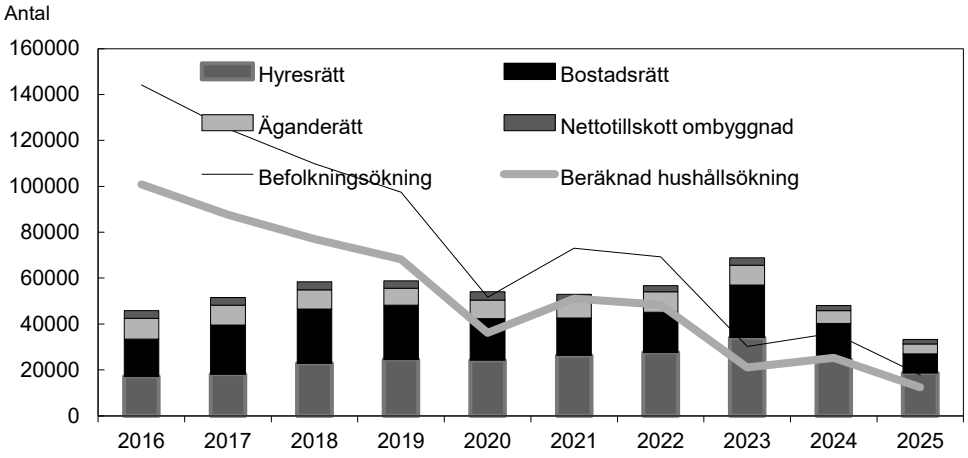
Statistiken över påbörjade bostäder 2018–2025 är från Statistiska centralbyrån. För år 2026 redovisas Boverkets prognos över antalet påbörjade bostäder. Statistik över befolkningsökningen 2026 är Statistiska centralbyråns prognos. Beräknad hushållsökning beräknas utifrån en genomsnittlig hushållskvot på 0,7.

Källa: Boverket, Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Färdigställda bostäder

I diagram 3.6 redovisas tillskottet av bostäder i relation till befolkningsutvecklingen. Under 2025 färdigställdes ca 33 300 bostäder genom ny- och ombyggnation, vilket var cirka 25 procent färre än 2024. Antalet färdigställda hyresrätter, bostadsrätter och äganderätter minskade alla 2025 jämfört med året innan. Av de nya bostäderna i flerbostadshus var 71 procent hyresrätter och 28 procent bostadsrätter. Sammantaget minskade antalet färdigställda bostäder under 2025. Samtidigt fortsatte befolkningen att växa, men i en långsammare takt än året innan.

Diagram 3.6 Totalt tillskott av bostäder i relation till befolkningsökning och beräknad hushållsökning

Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Bostadsbyggnadsbehovet är i stort sett oförändrat jämfört med 2025

Enligt förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska Boverket årligen redovisa beräkningar av bostadsbyggnadsbehovet på nationell nivå, länsnivå och kommunal nivå. Boverkets kommunala byggbehovsberäkningar från maj 2026 visar bland annat att det under perioden 2026–2035 behöver byggas i genomsnitt cirka 170 bostäder per år och kommun. Samtidigt visar beräkningarna att det saknas ett byggbehov i drygt 100 kommuner. Det är dock viktigt att notera att beräkningarna inte alltid fångar upp framtida förändringar, som till exempel effekterna av stora investeringar som görs i norra Norrland.

Aggregerat till nationell nivå motsvarar Boverkets beräkningar ett årligt behovsgenomsnitt om ungefär 50 600 bostäder. Då ingår cirka 15 200 bostäder som anses behöva täcka upp för ett bedömt historiskt underskott i bostadsbyggandet samt ungefär 5 000 bostäder för att skapa en så kallad bostadsreserv. Resterande 30 400 bostäder är behovet utifrån hushållsutveckling och beståndsutveckling. Behovsbedömningen överensstämmer i det närmaste med Boverkets beräkningar från 2025.

Byggbehovet varierar betydligt mellan olika delar av landet. Störst byggbehov finns i Stockholms län, där det totala byggbehovet uppgår till ca 19 100 bostäder per år under perioden 2026–2035, följt av Västra Götalands län och Skåne län, där det i stället uppgår till omkring 8 400 respektive 8 200 bostäder under samma period. Dessa tre län står tillsammans för ungefär 70 procent av det totala byggbehovet i Sverige. Uppsala län, Hallands län och Östergötlands län utmärker sig bland län med störst behov utöver storstadslänen.

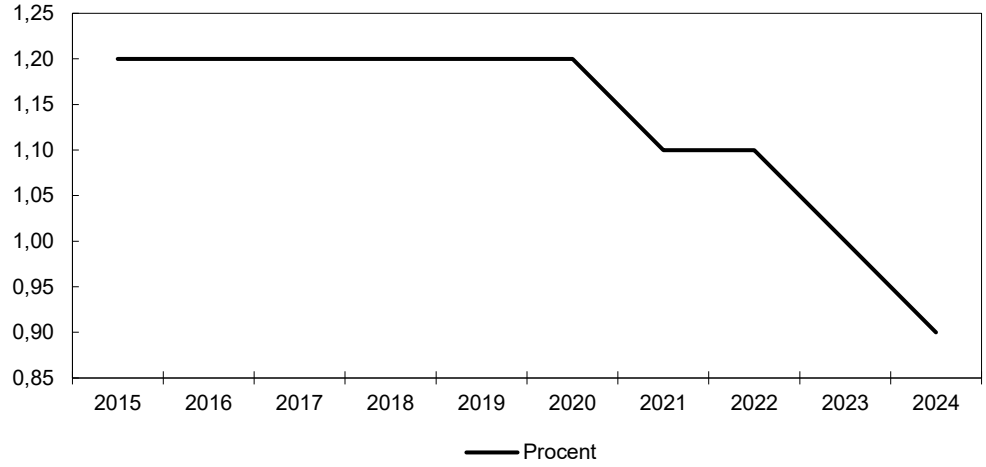
Boendesituationen för olika typer av hushåll har varken förbättrats eller försämrats

Boverket och länsstyrelserna har till uppgift att följa och stödja kommuners arbete med bostadsförsörjningsfrågor. Boverket gör t.ex. en årlig uppföljning av läget på bostadsmarknaden genom sin återkommande bostadsmarknadsenkät (BME). BME, som är en sammanställning av kommunernas egna bedömningar av det aktuella läget på bostadsmarknaden, belyser boendesituationen för olika typer av hushåll. Av BME 2026 framgår att många kommuner upplever att situationen är svårare för vissa hushåll, såsom äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Detsamma gäller bl.a. i förhållande till unga personer, även om läget för dem har förbättrats. Av enkäten framgår också att 201 kommuner anser att de har mycket goda, goda eller mer goda än dåliga möjligheter att erbjuda bostäder vid anvisning av nyanlända. Utifrån tillgänglig statistik i BME är det inte möjligt att utläsa några könsskillnader inom eller mellan hushållen.

Andelen hushåll med trångboddhet och ansträngd boendeekonomi har minskat

Som stöd för kommunernas uppgift att analysera vilka behov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden, finns olika mått på bostadsbristen från Boverket. Ett av måtten är andelen trångbodda hushåll med ansträngd boendeekonomi. Under 2024 var ca 44 618 hushåll trångbodda och hade en ansträngd boendeekonomi. Det motsvarar 0,9 procent av hushållen, vilket är en minskning jämfört med både 2022 och 2023, se diagram 3.7. Utvecklingen varierar dock över tid och mellan olika län. Den varierar även mellan olika kommuner inom ett och samma län. I Stockholms län har antalet hushåll i den aktuella situationen t.ex. minskat från 15 916 till 11 937 sett till hela mätperioden 2012–2024. En liknande utveckling syns bl.a. i Skåne län och i Västra Götalands län. Det är dock i Jämtlands, Norrbottens och Västernorrlands län som antalet hushåll i situationen har minskat mest under perioden med ca 35, 34 respektive 33 procent. Samtidigt har antalet trångbodda hushåll med ansträngd boendeekonomi ökat i Hallands, Jönköpings och Kronobergs län med ungefär 13,5 respektive 2 procent under mätperioden 2012–2024.

Diagram 3.7 Andel hushåll med trångboddhet och ansträngd boendeekonomi

Källa: Boverket.

Kreditgarantier för lån till bostadsbyggande

Kreditgarantier för lån till bostadsbyggande syftar till att främja byggandet av fler bostäder genom att öka finansieringsmöjligheterna för byggherrar. Kreditgarantierna

lämnas av Boverket, för lån avseende nybyggnad och anordnande av bostäder, både under byggtiden och efter färdigställande, till kreditinstitut som har ramavtal med myndigheten. Under 2025 beviljades totalt 20 nya garantier för drygt 1 600 lägenheter, varav merparten lämnades under byggtiden och avsåg hyresrätter. Det innebär en ökning av beviljade garantier sett till 2023, men också en liten minskning jämfört med 2024. Denna förändring kan bero på att det 2024 lämnades ovanligt många kreditgarantier efter färdigställande, vilket i sin tur kan ha samband med att det funnits svårigheter att refinansiera skulder på grund av en minskad tillgång till marknadsbaserad finansiering.

Boverket får ställa ut kreditgarantier, inklusive tidigare utfärdade garantier, för ett belopp om högst 8 miljarder kronor. Vid utgången av 2025 var det utestående garanterade beloppet ca 2,8 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 4,3 miljarder kronor vid utgången av 2024. Det utestående garanterade beloppet har därmed minskat under året.

Stöd till byggemenskaper

Möjligheten att söka stöd till byggemenskaper infördes 2020. Under 2024 genomfördes även ändringar i regelverket, som bl.a. innebär att vissa lokala utvecklingsbolag och också småhus nu omfattas av det. Under 2025 inkom fyra ansökningar om stöd och 1,6 miljoner kronor utbetalades, vilket kan jämföras med att det år 2024 endast inkom en ansökan och utbetalades 400 000 kronor. Byggemenskaperna har fokuserat på medlemmarnas delaktighet samt miljövänliga byggmetoder och energilösningar. Stödet har huvudsakligen använts till externa tjänster samt till kostnader för bygglovshandlingar och nybyggnadskarta.

Statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande

Möjligheten att söka statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande infördes 2016. Stödet är under avveckling sedan riksdagens beslut om statens budget för 2022, varför det inte längre kan sökas eller beviljas. I mån av tillgängliga medel ska det däremot kunna utbetalas för ansökningar som har beviljats före utgången av 2022. Efter denna budgetproposition (för 2027) kommer redovisningen i denna del avgränsas till att enbart avse det senaste årets resultat. Under 2025 utbetalades ca 909 miljoner kronor i statligt investeringsstöd till 43 projekt, motsvarande sammanlagt närmare 2 300 bostäder, varav 95 procent hyresbostäder och resten bostäder för studerande.

Under perioden 2016–2022 beviljades ca 23 miljarder kronor i statligt investeringsstöd till ca 1 600 projekt, motsvarande sammanlagt närmare 64 000 bostäder, varav 88 procent hyresbostäder och resten bostäder för studerande. Från det att stödet infördes t.o.m. den 30 juni 2026 hade drygt 22,7 miljarder kronor betalats ut för 63 137 färdigställda bostäder. Av dessa var 55 489 hyresbostäder och 7 648 bostäder för studerande.

Statsbidrag för frivilliga kommunala hyresgarantier

Möjligheten att söka statligt bidrag för frivilliga kommunala hyresgarantier infördes 2007. I enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2026 och i syfte att införa obligatoriska hyresgarantier till barnfamiljer under vissa förutsättningar, har riksdagen dock beslutat att avveckla bidraget fr.o.m. 2026 (prop. 2025/26:1, utg.omr. 18, bet. 2025/26:CU1, rskr. 2025/26:106).

Under 2025 beviljades knappt 0,3 miljoner kronor i statligt bidrag för 56 hyresgarantier till 10 kommuner. Det är en minskning jämfört med 2024, då det

beviljade beloppet i stället uppgick till 0,5 miljoner kronor för 109 hyresgarantier till 14 kommuner. Sedan bidraget infördes har 13,08 miljoner kronor betalats ut för 2 616 frivilliga hyresgarantier till 46 kommuner.

Statsbidrag till kommuner med svag bostadsmarknad

Kommuner med svag bostadsmarknad har kunnat ansöka om bidrag hos Boverket till stöd för undsättning eller omstrukturering av kommunala bostadsföretag i ekonomiska svårigheter och för företag som tillhandahåller bostadstjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Regelverket ändrades 2018 för att anpassas till EU:s statsstödsregler. I enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2026, har riksdagen dock beslutat att avveckla bidraget fr.o.m. 2026 (prop. 2025/26:1, utg.omr. 18, bet. 2025/26:CU1, rskr. 2025/26:106).

Boverket, som administrerat statsbidraget, har inte fått in någon ansökan om bidrag enligt det ändrade regelverket. Myndigheten har tidigare bedömt att det funnits en efterfrågan på stödet, men att ansökningsförfarandet som krävt kommissionens godkännande har varit för svårhanterligt ur den enskilda kommunens synvinkel.

Övriga insatser för att förbättra bostadsmarknadens funktionssätt i hela landet

Statens Bostadsomvandling AB

Genom investeringar i underutnyttjade bebyggda fastigheter belägna i områden med en svag bostadsmarknad möjliggör Statens Bostadsomvandling AB (Sbo) främst för kommuner att erbjuda äldre personer tillgängliga bostäder till överkomlig hyra. Genom blockförhyrningsavtal med en kommun, dess helägda bostadsbolag eller stiftelse ser Sbo till att bostäderna kommer äldre personer till del. Efter en tid avyttrar Sbo respektive fastighet på marknadsmässiga villkor, vid en tidpunkt som bedöms lämplig. Sbo har även haft i uppdrag att förvalta och, så snart det är möjligt, avveckla dotterbolaget Vasallen AB.

Under 2025 hade Sbo pågående utvecklingsprojekt i 16 kommuner, som är geografiskt spridda över landet, med syfte att tillskapa omkring 300 bostäder för äldre med möjlig inflyttning inom två år. Bolaget färdigställde även ombyggnadsprojekt i kommunerna Vilhelmina, Nordmaling, Högsby, Kramfors och Torsby. Sammanlagt skapade detta 68 nya bostäder för äldre. Sbo hade under året också pågående ombyggnationer i kommunerna Skinnskatteberg, Hultsfred och Flen. Sammanlagt väntas detta skapa ytterligare 57 bostäder. Utöver detta har Sbo förvärvat och avyttrat fastigheter under året. Bolaget köpte en fastighet i Skinnskattebergs kommun, en fastighet i Hultsfreds kommun och en fastighet i Flens kommun i syfte att bygga om dem till bostäder. Samtidigt sålde Sbo en fastighet i Högsby kommun.

Tillskott till stiftelsen Norrlandsfonden

Riksdagen har, i enlighet med regeringens förslag, anvisat ett tillskott om totalt högst 680 miljoner kronor till stiftelsen Norrlandsfonden (prop. 2024/25:99, utg.omr. 24, bet. 2024/25:FiU21, rskr. 2024/25:259, prop. 2025/26:1, utg.omr. 24, bet. 2025/26:NU1, rskr. 2025/26:131). Norrlandsfonden använder tilldelade medel för att erbjuda marknadskompletterande topplån som gör det möjligt att bygga hyresrätter i kommuner där klimatomställning, industri, totalförsvar och försvarsindustri driver snabb tillväxt. Fonden inriktar sig mot tolv utpekade kommuner och i sju av dessa har bostadsbyggande påbörjats fram till augusti 2026.

Ändringar i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar och beslut om förordningen (2026:600) om kommuners skyldighet att ställa hyresgarantier

Riksdagen har även beslutat flera ändringar i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (prop. 2024/25:42, bet. 2024/25:CU6, rskr. 2024/25:137, prop. 2025/26:212, bet. 2025/26:CU37, rskr. 2025/26:249). Dessa ändringar, som började gälla den 1 mars 2025 respektive den 1 juli 2026, innebär bl.a. att kommuner ska ersätta sina riktlinjer för bostadsförsörjningen med handlingsplaner senast innan valet i september 2030 och att regeringen får meddela föreskrifter om en skyldighet för kommunerna att ställa hyresgarantier. Regeringen har under året meddelat sådana föreskrifter genom att besluta förordningen (2026:600) om kommuners skyldighet att ställa hyresgarantier. Förordningen trädde i kraft den 1 september 2026.

3.4 Budgetförslag

3.4.1 1:1 Bostadspolitisk utveckling

Tabell 3.4 Anslagsutveckling 1:1 Bostadspolitisk utveckling

Tusental kronor

2025	Utfall	101 492	Anslagssparande	11 508
2026	Anslag	123 000[1]	Utgiftsprognos	121 900
2027	**Förslag**	**405 600**		
2028	Beräknat	405 600		
2029	Beräknat	25 600		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för insatser inom det bostadspolitiska området. Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende kreditgarantier för bostadsbyggande i etablerings- och omställningskommuner. Vidare får anslaget användas för utgifter för lån till bostadsinvesteringar i vissa kommuner.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.5 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:1 Bostadspolitisk utveckling

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**123 000**	**123 000**	**123 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	282 600	282 600	-97 400
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**405 600**	**405 600**	**25 600**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget minskas därför med 97 400 000 kronor fr.o.m. 2027.

Tillämpningen av principerna innebär också att det tillfälliga tillskottet till Norrlandsfonden, som finansierades genom anslaget men lämnades genom anslaget 1:5

Näringslivsutveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv, upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget ökas därför avseende bostadspolitisk utveckling i norra Sverige med 380 000 000 kronor fr.o.m. 2027. Anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas med motsvarande belopp (se utg.omr. 24 avsnitt 4.7.5).

Regeringen föreslår att 405 600 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Bostadspolitisk utveckling* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 405 600 000 kronor respektive 25 600 000 kronor.

3.4.2 1:2 Statsbidrag till byggemenskaper

Tabell 3.6 Anslagsutveckling 1:2 Statsbidrag till byggemenskaper

Tusental kronor

2025	Utfall	1 281	Anslagssparande	41 719
2026	Anslag	4 000[1]	Utgiftsprognos	1 982
2027	**Förslag**	**4 000**		
2028	Beräknat	4 000		
2029	Beräknat	4 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till byggemenskaper.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.7 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:2 Statsbidrag till byggemenskaper

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**4 000**	**4 000**	**4 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**4 000**	**4 000**	**4 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 4 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Statsbidrag till byggemenskaper* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 4 000 000 kronor respektive 4 000 000 kronor.

3.4.3 1:3 Boverket

Tabell 3.8 Anslagsutveckling 1:3 Boverket

Tusental kronor

2025	Utfall	308 852	Anslagssparande	4 373
2026	Anslag	320 063[1]	Utgiftsprognos	321 532
2027	**Förslag**	**324 725**		
2028	Beräknat	330 059[2]		
2029	Beräknat	335 417[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 326 725 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 326 759 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Boverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för internationellt arbete.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.9 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:3 Boverket

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**320 063**	**320 063**	**320 063**
Pris- och löneomräkning[2]	4 732	8 067	13 393
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-70	1 929	1 961
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**324 725**	**330 059**	**335 417**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget ökas mot bakgrund av att det utifrån det allvarliga säkerhetspolitiska läget sker en omfattande upprustning av det civila försvaret. Med oförändrad anslagsnivå riskerar nödvändig verksamhet att inte kunna upprätthållas. Anslaget ökas därför med 2 000 000 kronor 2027 och 4 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

Tillämpningen av principerna innebär också att den tillfälliga satsningen stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder upphör vid årsskiftet 2026 och därmed även Boverkets administration av stöden. Anslaget minskar därför med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 324 725 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Boverket* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 330 059 000 kronor respektive 335 417 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för nybyggnad och ändringar av bostäder, avlösen av kommunala borgensåtaganden och lån som kooperativa hyresrättsföreningar tar upp vid förvärv av fastigheter för ombildning till kooperativa hyresrätter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 8 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen har sedan tidigare ett bemyndigande att till ett belopp om 8 000 000 000 kronor ställa ut kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder, kreditgarantier för avlösen av kommunala borgensåtaganden och kreditgarantier för lån till kooperativa hyresrättsföreningar som tas upp vid förvärv av fastigheter för ombildning till kooperativ hyresrätt. Regeringen bedömer att det under 2027 behövs en garantiram av samma omfattning som för 2026.

Regeringen planerar vidare, i enlighet med avisering i budgetpropositionerna för 2025 och 2026, att införa en möjlighet att subventionera garantiavgifter i syfte att underlätta anordnandet av nya bostäder i s.k. etablerings- och omställningskommuner. Avgifter avseende garantigivning inom det bostadspolitiska området kommer att finansieras från anslaget 1:1 *Bostadspolitisk utveckling*. Införandet av en subvention förutsätter att åtgärden är förenlig med statsstödsreglerna.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för nybyggnad och ändringar av bostäder, avlösen av kommunala borgensåtaganden och lån som kooperativa hyresrättsföreningar tar upp vid förvärv av fastigheter för ombildning till kooperativ hyresrätt som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 8 000 000 000 kronor.

Tabell 3.10 Ramar för statliga garantier

Belopp angivet i SEK i tkr. Belopp angivet i annan valuta i ental.

Utgifts-område	Ändamål	Beslutade garantiramar 2025[1]	Utfärdade garantier 2025-12-31	Beslutade garantiramar 2026[1]	Begärda garantiramar 2027
18	Kreditgarantier för nybyggnad och ändring av bostäder mm	8 000 000	2 797 441	8 000 000	8 000 000

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Regeringen har bemyndigat Boverket att ansvara för godkännandet av de intygsgivare som utses av bostadsrättsföreningar. Regeringen har i 20 § bostadsrättsförordningen (1991:630) föreskrivit att Boverket för denna uppgift ska ta ut en avgift.

De kreditgarantier som Boverket administrerar är försäkringar som långivare kan teckna för lån till nybyggnad och ändringar av bostäder och vid förvärv av fastighet som ombildas till kooperativ hyresrätt. Garantierna ger långivaren ett skydd mot kreditförluster och minskar behovet av topplån eller egen kapitalinsats för den som bygger bostäder. Kreditgarantierna får utfärdas för

- nybyggnad och ändringar av bostäder
- avlösen av kommunala borgensåtaganden
- lån till kooperativa hyresrättsföreningar
- vissa kommunala åtaganden för boendet.

Bestämmelserna om kreditgarantier finns i förordningen (2020:255) om statlig kreditgaranti för lån för bostadsbyggande och förordningen (2002:664) om statligt stöd för vissa kommunala åtaganden för boendet. Finansieringen av dessa garantier sker utanför statens budget genom avgifter som ska täcka både statens förväntade förlust och förvaltningskostnaderna. Avgifterna ska också täcka finansieringen av sådana fastighetsförvärv som Boverket undantagsvis får göra för att skydda statligt garanterade lånefordringar. På dessa avgifter görs ett påslag för att avgifterna inte ska vara så låga att de utgör statsstöd i EU-rättslig mening.

Tabell 3.11 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Boverket

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. resultat utgående 2027
Verksamheter där intäkterna inte disponeras						
Uppdragsverksamhet						
varav garantier marknadspåslag			*800*			
Offentligrättslig verksamhet						
varav godkännande av intygsgivare[1]	*3 032*	*150*	*700*	*850*	*150*	*3 332*
Verksamheter där intäkterna disponeras						
Offentligrättslig verksamhet						
varav garantiavgifter administration	*29 701*	*-1 641*	*2 500*	*-3 670*	*-1 170*	*26 890*

[1] Ekonomiskt mål för avgiften är full kostnadstäckning, ackumulerat resultat är tillagt.

Anm.: Utöver de avgifter som redovisas i tabellen tas en avgift ut för att täcka statens förväntade förlust. Dessa avgiftsintäkter redovisas mot konto i Riksgäldskontoret.

3.4.4 1:4 Statens geotekniska institut

Tabell 3.12 Anslagsutveckling 1:4 Statens geotekniska institut

Tusental kronor

2025	Utfall	55 776	Anslagssparande	3 653
2026	Anslag	58 872[1]	Utgiftsprognos	59 265
2027	**Förslag**	**59 903**		
2028	Beräknat	60 633[2]		
2029	Beräknat	61 540[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 59 903 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 59 903 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens geotekniska instituts (SGI) förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.13 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:4 Statens geotekniska institut

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**58 872**	**58 872**	**58 872**
Pris- och löneomräkning[2]	1 031	1 761	2 668
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**59 903**	**60 633**	**61 540**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 59 903 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Statens geotekniska institut* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 60 633 000 kronor respektive 61 540 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.14 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Statens geotekniska institut

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. resultat utgående 2027
Verksamheter där intäkterna disponeras						
Uppdragsverksamhet			7 000			

Intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten består av uppdragsverksamhet inom geoteknisk forskning, utveckling och kunskapsförmedling och rådgivning. Myndigheten beslutar om avgifternas storlek och disponerar avgiftsinkomsterna. Myndighetens uppdragsverksamhet har som ekonomiskt mål att den ska bidra till att täcka verksamhetens kostnader.

3.4.5 1:5 Lantmäteriet

Tabell 3.15 Anslagsutveckling 1:5 Lantmäteriet

Tusental kronor

2025	Utfall	891 286	Anslagssparande	-10 226
2026	Anslag	963 198[1]	Utgiftsprognos	959 833
2027	**Förslag**	**958 532**		
2028	Beräknat	971 364[2]		
2029	Beräknat	973 802[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 960 372 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 948 260 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Lantmäteriets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för riksgränskommissionens arbete med översyn av riksgränsen mellan Sverige och Norge samt för utgifter för bidrag till Onsala rymdobservatorium för att upprätthålla och utveckla den geodetiska infrastrukturen.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.16 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:5 Lantmäteriet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**963 198**	**963 198**	**963 198**
Pris- och löneomräkning[2]	13 795	24 978	40 112
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-18 461	-16 812	-29 508
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**958 532**	**971 364**	**973 802**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget ökas mot bakgrund av att det utifrån det allvarliga säkerhetspolitiska läget sker en omfattande upprustning av det civila försvaret. Med oförändrad anslagsnivå riskerar nödvändig verksamhet att inte kunna upprätthållas. Anslaget ökas därför med 2 000 000 kronor 2027 och 4 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

Tillämpningen av principerna innebär också att det tillfälliga tillskottet för att hantera Lantmäteriets ärenden om utlämnande av allmänna handlingar och för viss teknisk utredning och utveckling upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget minskar därför med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 958 532 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Lantmäteriet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 971 364 000 kronor respektive 973 802 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.17 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Lantmäteriet

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. resultat utgående 2027
Verksamheter där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet						
varav expeditionsavgifter	*0*	*0*	*260 000*	*260 000*	*0*	*0*
varav samfällighetsföreningsregistret	*0*	*0*	*3 000*	*3 000*	*0*	*0*
Verksamheter där intäkterna disponeras						
Offentligrättslig verksamhet						
varav förrättningsverksamhet	*10 700*	*-55 900*	*984 700*	*992 100*	*-7 400*	*-52 600*
Uppdragsverksamhet						
varav tjänsteexport	*4 000*	*-1 300*	*47 000*	*49 000*	*-2 000*	*700*
varav pantbrevsregistrering	*-1 600*	*10 000*	*25 000*	*19 500*	*5 500*	*13 900*
varav uppdrag till Försvarsmakten	*400*	*-1 900*	*71 500*	*71 500*	*0*	*-1 500*
varav uppdrag i anslutning till fastighetsbildning och fastighetsinskrivning	*-600*	*100*	*51 700*	*51 800*	*-100*	*-600*
varav Nätverks RTK[1]	*1 000*	*300*	*57 600*	*57 400*	*200*	*1 500*
varav fastighetsinformation[2]	*29 400*	*-1 800*	*225 200*	*234 000*	*-8 800*	*18 800*
varav samordnad och säker statlig it-drift[3]	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Verksamheter där intäkterna disponeras och redovisas mot anslag						
Uppdragsverksamhet						
varav grundläggande geografisk information[4]	*0*	*-2 100*	*13 500*	*13 700*	*-200*	*-2 300*

[1] Nätverks RTK var tidigare en del av resultatområdet ”grundläggande geografisk information och fastighets-information”. I och med att Lantmäteriet från februari 2025 avgiftsfritt ska tillgängliggöra värdefulla datamängder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, har Nätverks RTK brutits ut som en egen avgiftspost eftersom myndigheten fortsatt kommer ta ut avgifter för den delen av verksamheten.

[2] Fastighetsinformation var tidigare en del av resultatområdet ”grundläggande geografisk information och fastighets-information”. I och med att Lantmäteriet från februari 2025 avgiftsfritt ska tillgängliggöra värdefulla datamängder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, har fastighetsinformation brutits ut som en egen avgiftspost eftersom myndigheten fortsatt kommer ta ut avgifter för den delen av verksamheten.

[3] Lantmäteriet är leverantör av samordnad och säker statlig it-drift och kommer disponera intäkterna för ändamålet från 2028.

[4] Resultatområdet ”grundläggande geografisk information” omfattar avgifter för visningstjänster som inte faller in under avgiftsfritt tillgängliggörande i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

Resultatet inom Lantmäteriets avgiftsfinansierade verksamhet har varierat under åren. Variationen ligger främst på intäktssidan och har till övervägande del genererats inom förrättningsverksamheten. Det ekonomiska överskott som byggts upp inom denna verksamhet har kraftigt minskat och vänds till ett underskott på grund av minskat ärendeinflöda med lägre intäkter som följd, ökade kostnader för utveckling av ett nytt verksamhetsstöd men också ökade förvaltningskostnader. De avgiftshöjningar som gjorts inom pantbrevsregistreringen har vänt ett tidigare underskott till ett beräknat överskott under 2026, vilket leder till att myndigheten planerar avgiftssänkningar inom

området. De balanserade resultaten inom fastighetsinformation kommer nyttjas för kommande utvecklingsinsatser.

4 Konsumentpolitik

4.1 Mål för området

Se avsnitt 2.5.2.

4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatet bedöms utifrån indikatorer och bedömningsgrunder som avser upprätthållandet av det konsumentskyddande regelverket, tvistlösning utanför domstol, information och vägledning till konsumenter samt insatser för att främja hållbar konsumtion. De centrala indikatorerna för resultatbedömningen är följande:

- andelen marknadsrättsliga ärenden där företag frivilligt rättat sig efter Konsumentverkets (KOV) påpekanden om brister
- andelen produktsäkerhetsrättsliga ärenden där företag frivilligt rättat sig efter KOV:s påpekanden om brister
- andelen företag som följt Allmänna reklamationsnämndens (ARN) rekommendationer
- antalet besökare på KOV:s webbplats.

Den sista indikatorn har omformulerats eftersom varumärket Hallå konsument avvecklats och KOV fr.o.m. 2025 endast har en gemensam webbplats som ger vägledning till konsumenter (se tabell 4.5).

Utöver insatserna inom konsumentpolitiken finns det många andra faktorer som påverkar hur väl konsumentmarknaderna fungerar. Dessutom är kvantitativa indikatorer inte alltid ändamålsenliga för att bedöma resultatet. Till grund för bedömningen av resultatet och effekterna av konsumentpolitiken används därför både kvantitativa indikatorer och kvalitativa bedömningsgrunder.

4.3 Resultatredovisning

4.3.1 Insatser främjade marknadernas funktionssätt

Konsumentverket motverkade osunda affärsmetoder

KOV:s arbete för ökad regelföljsamhet bedrevs även under 2025 genom tillsyn, branschöverenskommelser och informationsinsatser. Under året avslutades 400 riktade tillsynsärenden, vilket var något färre än föregående år. Ärendena rörde bl.a. dold marknadsföring via influencers och vilseledande prissänkningar. Bland andra prioriterade problemområden kan nämnas telefonförsäljning och bristande information i samband med avvecklingen av 2G- och 3G-näten. KOV avslutade 48 tillsynsärenden och utfärdade 17 förelägganden i ärenden om bristande prisinformation. Myndighetens arbete rörande marknadsföring via influencers resulterade i 52 tillsynsärenden, varav flertalet ledde till frivilliga rättelser och åtta ärenden överlämnades till Konsumentombudsmannen (KO). KOV:s samverkan med Polismyndigheten bidrog till att identifiera och stoppa ett antal misstänkta bedrägerier, bl.a. brott kopplade till s.k. dropshipping, dvs. aktörer som säljer varor på nätet, men saknar eget lager, som i stället finns hos ett företag utanför EU. KOV fortsatte sitt arbete med att genom branschöverenskommelser etablera en god sed på olika marknader. KOV om-

förhandlade fem branschöverenskommelser 2025 och tog fram en ny branschöverenskommelse om varudeklarationer för begagnade elbilar.

KOV redovisade också uppdrag som lämnats av regeringen om brister i företags kundtjänst (Fi2025/00966), telefonförsäljning (Fi2025/02282) samt om marknadsföring via influencers (Fi2026/00222). KOV redovisade i mars 2026 även uppdraget att stärka och påskynda förenklingsarbetet, inklusive arbetet med regelförenklingar och processer för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader (KN2024/01501).

Inom ramen för EU:s konsumentskyddsnätverk har KOV bl.a. deltagit i koordinerade insatser mot tredjelandsetablerade plattformar (Temu och Shein). Under 2025 hade nätverket ett särskilt fokus på skydd av barn genom en insats mot ett onlinespel för barn.

Tabell 4.1 Konsumentverkets tillsyn av företagens affärsmetoder

Procent

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Andel frivilliga rättelser[1]	77	77	82	75	75	83	82	82	78
Andel domar där KO fick rätt[2]	-	82	100	100	100	100	78	100	100

[1] Andelen marknadsrättsliga ärenden där företag frivilligt rättat sig efter Konsumentverkets påpekanden om brister. År 2025 uppgick antalet marknadsrättsliga ärenden till 400.

[2] Andelen domar där Konsumentombudsmannen helt eller delvis nått framgång. Indikatorn började användas av Konsumentverket 2018. År 2025 uppgick antalet domar till 12.

Källa: Konsumentverket.

Under 2025 avslutades 78 procent av tillsynsärendena genom frivilliga rättelser från företagen, vilket var något färre än föregående år. Det berodde huvudsakligen på att den uppföljande tillsynen visade att företag som tidigare frivilligt rättat sig begick nya överträdelser, framför allt rörande prismarknadsföring. KO ansökte med anledning av bristande rättelser om stämning vid domstol i 8 ärenden och utfärdade 25 föreläggganden. Det var betydligt fler föreläggganden än 2024, då antalet uppgick till 11.

I samtliga 12 domstolsavgöranden avseende marknadsrätt som meddelades under 2025 fick KO helt eller delvis bifall (se tabell 4.1).

Utredningen om åldersgräns för sociala medier har lämnat delbetänkandet En åldersgräns för barns tillgång till sociala medier (SOU 2026:35) och ska slutredovisa sitt uppdrag den 14 november 2026.

Fastighetsmäklarinspektionen skärpte tillsynen mot mäklarbolag och mot penningtvätt

Under 2025 minskade antalet ansökningar om registrering av fastighetsmäklare, medan antalet ansökningar om registrering av mäklarföretag ökade. Antalet avslag på registreringsansökningar ökade för såväl enskilda mäklare som för mäklarföretag. Fastighetsmäklarinspektionen (FMI) prioriterade företagstillsynen och intensifierade sitt arbete mot penningtvätt. Verksamheten påverkades av ökad komplexitet i ärendena och mer resurskrävande överklagandeprocesser.

FMI genomförde fler egeninitierade och tematiska tillsynsinsatser kopplade till penningtvätt än föregående år och fattade beslut i 17 ärenden rörande penningtvätt mot enskilda mäklare. Myndigheten ökade även sin inrapportering till Finanspolisen.

Antalet anmälningar och antalet egeninitierade ärenden mot mäklarföretag ökade 2025. Antalet avgjorda ärenden mot mäklarföretag ökade från 31 stycken 2024 till 83 stycken 2025. Antalet ärenden som överklagades av mäklare och avgjordes av förvaltningsdomstol minskade, från 58 stycken 2024 till 29 stycken 2025. Motsvarande

siffror för mäklarföretag var 14 stycken 2024 och inga 2025. En viktig indikator för bedömningen av FMI:s resultat är andelen beslut där fastighetsmäklare överklagat myndighetens beslut och där domstolen fastställt beslutet eller beslutat om en annan påföljd, se tabell 4.2. Andelen fastställda beslut uppgick till 83 procent 2025, vilket var något lägre än föregående år, men i linje med nivån åren dessförinnan.

Tabell 4.2 Fastighetsmäklarinspektionens registrering och tillsyn

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Andel fastställda beslut (%)[1]	68	95	80	78	83	89	72	90	88	83
Antal anmälningar	416	528	566	587	1 349	1 841	1 067	798	977	1 044
Antal registrerade fastighetsmäklare	6 910	7 017	7 193	7 154	7 232	7 493	7 782	7 605	7 529	7 465
– varav kvinnor	*3 190*	*3 222*	*3 278*	*3 273*	*3 328*	*3 434*	*3 564*	*3 436*	*3 398*	*3 351*
– varav män	*3 720*	*3 795*	*3 913*	*3 881*	*3 895*	*4 046*	*4 218*	*4 169*	*4 131*	*4 114*
Antal registrerade fastighetsmäklarföretag[2]	-	-	-	-	-	907	2 164	2 226	2 257	2 323

[1] Andelen beslut av Fastighetsmäklarinspektionen där fastighetsmäklare överklagat och där domstolen fastställt Fastighetsmäklarinspektionens bedömning av överträdelse och påföljd eller fastställt Fastighetsmäklarinspektionens bedömning men beslutat om annan påföljd.

[2] Uppgiften att registrera och utöva tillsyn över fastighetsmäklarföretag tillkom 2021.

Källa: Fastighetsmäklarinspektionen.

FMI:s tillsyn av fastighetsmäklare och fastighetsmäklarföretag har granskats av Riksrevisionen, som bedömt att FMI arbetar effektivt med att genomföra sin tillsyn, men att tillsynen riskerar att inte riktas mot allvarliga problem (RiR 2025:35). Regeringen har behandlat Riksrevisionens rapport i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens insatser för trygga bostadsaffärer (skr. 2025/26:225).

4.3.2 Åtgärder för att motverka risker med farliga produkter

År 2025 prioriterade KOV sitt produktsäkerhetsarbete på bl.a. områdena barnartiklar och leksaker samt personlig skyddsutrustning för privat bruk, och utförde kontroller av bl.a. e-handel, reflexselar, aktivitetsleksaker och ridhjälmar. Myndigheten har även förbjudit farliga produkter och spridit varningar och information om återkallelse. KOV deltog vidare i framtagande och revidering av standarder för produktsäkerhet, bl.a. revideringen av den s.k. barnsäkerhetsbibeln. Myndigheten medverkade även i Marknadskontrollrådet, bl.a. i arbetsgruppen för e-handel. I samarbete med Tullverket stoppade KOV 2025 ca 600 000 felaktiga eller farliga produkter från att nå den svenska marknaden, vilket var en ökning med över 60 procent jämfört med 2024.

Tabell 4.3 Konsumentverkets arbete med produktsäkerhet

Procent

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Andel frivilliga rättelser[1]	98	88	94	83	69	97	76[2]	79	78
Andel överklaganden där KO fick rätt[3]	-	100	50	100	100	80	100	100	92

[1] Andelen företag som frivilligt rättat sig efter Konsumentverkets påpekanden om brister. Avser 189 ärenden för 2024 och 121 ärenden för 2025.

[2] Indikatorn för 2023 och framåt innehåller tullärenden.

[3] Andelen domar där Konsumentombudsmannen helt eller delvis nått framgång. Antalet domar 2025 uppgick till 12.

Källa: Konsumentverket.

Antalet avslutade marknadskontrollärenden uppgick under 2025 till 121 ärenden, vilket kan jämföras med 189 ärenden 2024. Andelen frivilliga rättelser minskade något jämfört med föregående år, se tabell 4.3. Under 2025 meddelades 12 domstols-avgöranden i produktsäkerhetsärenden, jämfört med 25 avgöranden 2024. KO fick helt eller delvis bifall i alla mål utom ett. Fem av avgörandena rörde företag som sålt

personlig skyddsutrustning, bl.a. reflexselar, där produkterna inte uppfyllde gällande krav. Övriga avgöranden gällde främst lekutrustning för barn.

4.3.3 En effektiv tvistlösning

Antalet ärenden till ARN sjönk andra halvåret 2024 och första halvåret 2025 som en följd av den anmälningsavgift som infördes den 1 augusti 2024. Under hösten 2025 var ärendeinflödet åter tillbaka på samma nivåer som gällde strax innan avgiften infördes. Detta trots att också värdegränserna för att få en tvist prövad höjdes den 1 augusti 2025. En ökad e-handel och mer komplexa konsumentmarknader är enligt ARN en bidragande orsak till att behovet av alternativ tvistlösning för konsumenter återigen ökar. Antalet avgjorda ärenden minskade med 18 procent jämfört med 2024, vilket bl.a. berodde på att färre ärenden kom in till nämnden.

Under 2025 infördes en AI-funktion för diarieföring av inkommande handlingar som frigjorde resurser till handläggningen av tvister och ökade effektiviteten i verksamheten. Funktionen har bl.a. bidragit till att kravet på myndigheten att tvister ska avgöras inom 90 dagar uppfylldes, och till att genomströmningstiden och ärendebalanserna minskat.

En central indikator för att uppfylla de konsumentpolitiska målen är följsamheten till myndighetens beslut (se tabell 4.4). Andelen beslut som följts av företag, 76 procent, ligger kvar på samma nivå som 2024. Den något lägre nivån jämfört med tidigare år är bl.a. till följd av att fler anmälningar riktades mot utländska företag, som ofta inte medverkar i ARN:s processer.

Tabell 4.4 Allmänna reklamationsnämndens prövning av tvister

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Andel beslut som följts av företagen (%)	78	79	79	77	77	78	79	79	76	76[1]
Antal inkomna ärenden	13 537	14 363	17 575	20 713	27 863	19 699	26 041	32 303	25 685	24 603
Antal avgjorda ärenden	13 694	14 411	15 636	20 087	25 037	24 276	21 768	28 225	30 389	24 936
Antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft	334	335	347	418	511	539	506	576	596	554
Genomsnittligt antal dagar för samtliga tvister[2]	85	73	84	78	58	77	78	82	97	61

[1] År 2025 låg antalet beslut som följdes av företagen på 4 313.

[2] Enligt förordningen (2015:739) med instruktion för Allmänna reklamationsnämnden ska en tvist avgöras inom 90 dagar från det att ärendet är färdigt för avgörande. Uppgifterna redovisas till Europeiska kommissionen vartannat år fr.o.m. 2017.

Källa: Allmänna reklamationsnämnden.

4.3.4 Tillgång till konsumentstöd

Stöd till konsumenter

Under 2025 avvecklade KOV varumärket Hallå konsument och innehållet i vägledningen flyttades till myndighetens webbplats konsumentverket.se. KOV:s bedömning är att avvecklingen har gjort det enklare för konsumenter att hitta stödet och att arbetet har blivit mer resurseffektivt. Den relativt höga efterfrågan på personlig vägledning via telefon och e-post är kostnadsdrivande, och det är därför angeläget att så många konsumenter som möjligt får stöd via webbplatsen. Webbplatsen hade ca 2,1 miljoner besök 2025, varav ca 1,6 miljoner besök var på konsumentsidorna. Det totala antalet konsumentkontakter fortsatte att öka, medan kötiden minskade, bl.a. till följd av den AI-chatt som infördes under året och som hanterade över 1 000 kontakter per vecka. Efterfrågan på vägledning är dock fortfarande större än konsumentupplysningens kapacitet. De flesta frågor och klagomål som myndigheten tog emot gällde begagnade bilar, hantverkstjänster och mobiltelefoni. Andra problem-

områden var telefonförsäljning, spärrtjänster och ID-skydd, hälsokost och larmtjänster.

Viktiga indikatorer för konsumentstödets räckvidd är antalet besök på webbplatsen och antalet konsumenter som fått individuell vägledning, se tabell 4.5.

Tabell 4.5 Konsumentupplysning (tidigare Hallå konsument): webbesök och frågor till vägledningen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal besök på konsumentverket.se[1]	2 000 000	2 400 000	2 900 000	3 300 000	2 300 000	1 900 000	1 650 000	1 800 000	2 115 000
Antal frågor	97 000	100 100	99 100	99 700	70 000	60 700	57 000	62 700	68 700
– varav andel från kvinnor	*50*	*50*	*49*	*51*	*50*	*51*	*51*	*52*	*53*
– varav andel från män	*50*	*50*	*51*	*49*	*50*	*49*	*49*	*48*	*47*

[1] Under 2025 har varumärket Hallå konsument avvecklats och vägledningsinnehållet har flyttats till myndighetens gemensamma webbplats konsumentverket.se. Detta är den huvudsakliga anledningen till ökningen av besökare.

Källa: Konsumentverket.

Under 2025 kontaktades myndigheten av 13 100 konsumenter med frågor om konsumentproblem där varan köpts i ett annat EU-land, vilket var drygt 40 procent fler än under 2024. Flertalet hanterades via information och vägledning, men drygt 2 800 ärenden hanterades genom juridisk rådgivning. De vanligaste frågorna handlade om företag som erbjuder tjänster för uppsägning av avtal. Även frågor om flygbiljetter, hälsokost och värdering av fordon var vanligt förekommande. Majoriteten av köpen skedde på distans. Under 2025 öppnades 1 200 medlingsärenden, dvs. ärenden där en rådgivare tar kontakt med ett företag för konsumentens räkning för att söka lösa ärendet genom dialog. Även detta var fler ärenden än föregående år. Reseärenden som rörde flygförmedlare med säte i Sverige stod för den största ökningen.

Stöd till lokal konsumentverksamhet

KOV:s stöd till den kommunala konsumentverksamheten sker via digitala kanaler, webbinarier och e-kurser. Nästan alla budget- och skuldrådgivare samt konsumentvägledare använder stödet.

KOV ger också stöd till skolor för undervisning i konsumentfrågor genom kompetensutveckling och undervisningsmaterial samt till yrkesgrupper som möter ekonomiskt utsatta personer. År 2025 gjordes 43 600 nedladdningar från den s.k. lektionsbanken, som är KOV:s samling av lektionsmaterial för lärare, och fem nya lektioner för undervisning i privatekonomi för gymnasiet publicerades. Flera lärosäten som utbildar hem- och konsumentkunskapslärare deltog i utbildningar som myndigheten genomförde, och ett fortbildande webbinarium för samhällskunskapslärare genomfördes. KOV arrangerade även ett välbesökt webbinarium om att förebygga ekonomiska problem hos barnfamiljer och deltog på Socionomdagarna. När det gäller myndighetens arbete med att beräkna hushållskostnader gjordes en större revidering av metoden för att beräkna matkostnaderna.

4.3.5 Insatser som främjar hållbar konsumtion

KOV bedrev under 2025 fortsatt tillsyn av miljöpåståenden och stärkte konsumenters förutsättningar att göra informerade val genom olika kunskapsstöd beträffande såväl ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Myndigheten har t.ex. tagit fram ett kunskapsunderlag om ADHD och privatekonomi, i syfte att stärka stödet till konsumenter med funktionsnedsättning som kan möta särskilda hinder i sin ekonomiska vardag. Myndigheten framhåller att omvärldsförändringar till stor del utgör en motkraft till en mer hållbar konsumtion, eftersom de ofta leder till ökad konsumentskada och skapar större hinder för en hållbar konsumtion.

KOV redovisade i juni 2026 uppdraget att tillsammans med Kriminalvården ta fram stöd till klienter på anstalt och häkte för att förebygga överskuldsättning (Ju2024/01770).

Miljömärkning Sverige AB fortsatte arbetet med att utveckla det nordiska miljömärket Svanen och EU:s miljömärke EU Ecolabel. Bland annat utvecklades och lanserades nya Svanen-kriterier för miljömässigt hållbara evenemang. Kraven för Svanen-certifiering avseende bl.a. kemiska bygg- och hygienprodukter skärptes också. Ett annat fokusområde var fortsatt digitalisering av verksamheten, där bl.a. en AI-strategi för Svanen togs fram. Omsättningen av varor märkta med EU Ecolabel på den europeiska marknaden, från de som innehar licens i Sverige, har ökat varje år sedan 2019. År 2025 uppgick ökningen till 5 procent jämfört med 2024.

KOV fördelade 2025 statsbidrag till organisationer på konsumentområdet via en förenklad ansökningsprocess på sammanlagt 1 miljon kronor. Tre organisationer fick bidrag för arbete med koppling till barn och unga i digitala miljöer. Statsbidraget avvecklas fr.o.m. 2026.

4.4 Budgetförslag

4.4.1 2:1 Konsumentverket

Tabell 4.6 Anslagsutveckling 2:1 Konsumentverket

Tusental kronor

2025	Utfall	179 665	Anslagssparande	4 830
2026	Anslag	196 367[1]	Utgiftsprognos	193 444
2027	**Förslag**	**200 726**		
2028	Beräknat	198 121[2]		
2029	Beräknat	201 013[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 195 648 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 195 648 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Konsumentverkets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.7 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:1 Konsumentverket

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**197 867**	**197 867**	**197 867**
Pris- och löneomräkning[2]	3 109	5 650	8 621
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-5 143	-5 218
Överföring till/från andra anslag	-250	-253	-257
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**200 726**	**198 121**	**201 013**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Anslaget 2:1 *Konsumentverket* inom utgiftsområde 18 minskas med 250 000 kronor fr.o.m. 2027. Anslaget 2:1 *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll* inom utgiftsområde 24 ökas med motsvarande belopp för nya utgifter som följer av förflyttningen av arbetsuppgifter kopplade till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 av den 10 maj 2023 om allmän produktsäkerhet.

Regeringen föreslår att 200 726 000 kronor anvisas under anslaget 2:1 *Konsumentverket* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 198 121 000 kronor respektive 201 013 000 kronor.

4.4.2 2:2 Allmänna reklamationsnämnden

Tabell 4.8 Anslagsutveckling 2:2 Allmänna reklamationsnämnden

Tusental kronor

2025	Utfall	67 459	Anslagssparande	-5 680
2026	Anslag	69 541[1]	Utgiftsprognos	69 649
2027	**Förslag**	**69 095**		
2028	Beräknat	69 973[2]		
2029	Beräknat	70 994[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 69 095 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 69 095 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Allmänna reklamationsnämndens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.9 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:2 Allmänna reklamationsnämnden

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**68 041**	**68 041**	**68 041**
Pris- och löneomräkning[2]	1 054	1 932	2 953
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**69 095**	**69 973**	**70 994**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 69 095 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Allmänna reklamationsnämnden* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 69 973 000 kronor respektive 70 994 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Enligt lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden och förordningen (2015:739) med instruktion för Allmänna reklamationsnämnden har ARN rätt att ta ut en anmälningsavgift av den som gör en anmälan till nämnden. I tabell 4.10 presenteras en prognos över de förväntade avgiftsintäkterna.

Tabell 4.10 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Allmänna reklamationsnämnden

Tusentals kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. Resultat 2027
Verksamhet där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet						
varav anmälningsavgift	*4 631*	*4 845*	*5 100*	*0*	*5 100*	*13 448*
Summa	**4 631**	**4 845**	**5100**	**0**	**5 100**	**13 448**

Källa: Allmänna reklamationsnämnden.

4.4.3 2:3 Fastighetsmäklarinspektionen

Tabell 4.11 Anslagsutveckling 2:3 Fastighetsmäklarinspektionen

Tusental kronor

2025	Utfall	35 377	Anslagssparande	-131
2026	Anslag	36 963[1]	Utgiftsprognos	36 502
2027	**Förslag**	**44 999**		
2028	Beräknat	47 434[2]		
2029	Beräknat	47 515[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 46 890 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 46 261 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Fastighetsmäklarinspektionens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.12 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:3 Fastighetsmäklarinspektionen

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**36 963**	**36 963**	**36 963**
Pris- och löneomräkning[2]	536	971	1 552
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	7 500	9 500	9 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**44 999**	**47 434**	**47 515**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

EU:s nya penningtvättsregelverk ska i huvudsak börja tillämpas den 10 juli 2027. Detta innebär bl.a. ökade krav på Fastighetsmäklarinspektionens tillsynsverksamhet och medför att Fastighetsmäklarinspektionen behöver utveckla nya it-system för att leva upp till kraven i EU:s penningtvättsregelverk. Anslaget ökas därför med 7 500 000 kronor för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget öka med 9 500 000 kronor respektive 9 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att 44 999 000 kronor anvisas under anslaget 2:3 *Fastighetsmäklarinspektionen* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 47 434 000 kronor respektive 47 515 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Enligt fastighetsmäklarlagen (2021:516) och avgiftsförordningen (1992:191) har Fastighetsmäklarinspektionen rätt att ta ut registreringsavgifter för fastighetsmäklare och fastighetsmäklarföretag i form av ansökningsavgifter och årliga avgifter.

Tabell 4.13 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Fastighetsmäklarinspektionen

Tusentals kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. Resultat 2027
Verksamhet där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet						
varav ansökningsverksamheten mäklare och mäklarföretag	*-15 407*	*-462*	*2 970*	*3 580*	*-610*	*-15 869*
varav tillsynsverksamheten mäklare och mäklarföretag	*29 614*	*-2 531*	*31 000*	*40 481*	*-9 481*	*17 602*
varav avgift för penningtvättstillsyn						
Summa	**14 207**	**-2 993**	**33 970**	**44 061**	**10 091**	**1 733**

Källa: Fastighetsmäklarinspektionen.

Eftersom det nya penningtvättsregelverket innebär att fler bolag kommer att stå under myndighetens tillsyn, vilket innebär ökade tillsynskostnader för myndigheten, avser regeringen att under 2027 införa en tillsynsavgift för sådana bolag (Fi2026/01654).

Det positiva utgående ackumulerade resultatet beror på att intäkterna från de årliga avgifterna till Fastighetsmäklarinspektionen har ökat snabbare än kostnaderna för myndighetens verksamhet.

4.4.4 2:4 Bidrag till miljömärkning av produkter

Tabell 4.14 Anslagsutveckling 2:4 Bidrag till miljömärkning av produkter

Tusental kronor

2025	Utfall	3 124	Anslagssparande	
2026	Anslag	3 124[1]	Utgiftsprognos	3 124
2027	**Förslag**	**3 124**		
2028	Beräknat	3 124		
2029	Beräknat	3 124		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till utveckling av miljömärkningskriterier för konsumentprodukter och vid behov till information om märkningen. Statsbidraget betalas till Miljömärkning Sverige AB, som ansvarar för det nordiska miljömärkningssystemet Svanen och EU-miljömärket EU Ecolabel i Sverige.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.15 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:4 Bidrag till miljömärkning av produkter

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**3 124**	**3 124**	**3 124**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**3 124**	**3 124**	**3 124**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 3 124 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Bidrag till miljömärkning av produkter* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 3 124 000 kronor per år.